

Beleidsvisie
Externe veiligheid 2018
Gemeente Steenbergen

Beleidsvisie externe veiligheid Gemeente Steenbergen 2018

Vastgesteld door gemeenteraad d.d. 28 juni 2018

INHOUD

1	Inleiding	7
1.1	Waarom een beleidsvisie externe veiligheid?	7
1.1.1	Risico's zijn onvermijdelijk	7
1.1.2	Introductie Externe Veiligheid	8
1.1.3	Gemeenten hebben beleidsvrijheid	11
1.1.4	Samenwerking en afstemming is cruciaal	13
1.2	Doel van de beleidsvisie externe veiligheid	14
1.3	De structuur van de beleidsvisie	14
2	De bestaande situatie.....	15
2.1	Profiel van de gemeente Steenbergen	15
2.2	Bestaande risico's.....	15
2.2.1	Beschikbaarheid van gegevens over risico's	15
2.2.2	Stationaire risicobronnen.....	16
2.2.3	Bronnen voor transportrisico	18
2.2.4	Buisleidingen	22
2.2.5	Ontvangers van risico's	23
2.2.6	Toelichting signaleringskaart.....	23
2.3	Standaard verantwoording groepsrisico	24
3	Visie op externe veiligheid	25
3.1	Ambitie gemeente Steenbergen	25
3.2	Een indeling in gebiedstypen.....	25
3.3	Ambitie per gebiedstype	26
3.3.1	Wettelijk kader plaatsgebonden risico	26
3.3.2	Wettelijk kader groepsrisico	26
3.3.3	Ambitie woonwijken.....	27
3.3.4	Ambitie bedrijventerreinen	29
3.3.5	Ambitie buitengebied	31
3.3.6	Ambitie transportassen	32
3.3.7	Omgevingsveiligheid en de Omgevingswet	33

BIJLAGEN

1. Relevante begrippen en afkortingen
2. Kaart met gebiedstypen
- 3a. Signaleringskaart
- 3b. Signaleringskaart met luchtfoto
4. Overzichtslijst risicovolle bedrijven
5. Definitie (beperkt) kwetsbare objecten en omgang met richtwaarden
6. Standaard Verantwoording Groepsrisico gemeente Steenbergen 2017.
7. Kaarten met contouren aanwezige Bevi-inrichtingen binnen de gemeente:
 - 7a. Tankstation Vlamings
 - 7b. Suikerunie
 - 7c. Gewasbeschermingsmiddelenhandel Theunisse
 - 7d. CZAV
 - 7e. Vlamings BV
 - 7f. Autobedrijf Hellemons v.o.f.
 - 7g. Autobedrijf Cuelenaere
 - 7h. Autobedrijf Bastiaans Stb BV
 - 7i. Maris Pluimveebedrijf aan de Steenbergseweg 112 te Dinteloord
8. Uitgevoerde actiepunten beleidsnota Externe Veiligheid 2012 en nieuw actiepunt
9. Advies brandweer Midden en West-Brabant
10. Lijst van wijzigingen ten opzichte van ontwerpvisie

Samenvatting

Waarover gaat de beleidsvisie externe veiligheid?

Onze behoefte aan consumptiegoederen maakt het noodzakelijk dat er in productieprocessen met gevaarlijke stoffen gewerkt wordt en dat deze stoffen getransporteerd worden. Dit brengt risico's met zich mee zoals explosiegevaar of het vrijkomen van giftige stoffen. Hoewel de kans op ongelukken met gevaarlijke stoffen klein is, kunnen de gevolgen groot zijn. Het is dus van groot belang om risico's waar mogelijk te voorkomen en waar aanwezig zo goed mogelijk te beheersen.

Het beheersen van risico's die het gevolg zijn van de productie, de opslag, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen noemen we *externe veiligheid*.

De gemeente Steenbergen heeft een Beleidsvisie externe veiligheid 2017 opgesteld waarin wordt aangegeven welke risico's de gemeente acceptabel vindt en op welke manier deze risico's beheerst worden. Deze beleidsvisie volgt op de beleidsvisie uit 2012 en bevat geen beleidsmatige koerswijziging ten opzichte van 2012.

Hoe is de beleidsvisie tot stand gekomen?

Voordat het ambitieniveau van het gemeentelijk beleid kon worden bepaald, is eerst de huidige risicosituatie binnen de gemeentegrenzen in beeld gebracht. Daarbij zijn de aanwezige risicobronnen geïnventariseerd, zoals bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken en (water)wegen en buisleidingen waarlangs die stoffen getransporteerd worden. Ook is gekeken welke kwetsbare objecten, zoals woningen, zich in de nabijheid van die risicobronnen bevinden. Al deze gegevens zijn op een kaart weergegeven. Deze signaleringskaart is als bijlage bij de beleidsvisie opgenomen en wordt regelmatig geactualiseerd.

Op basis van deze uitgangssituatie heeft de gemeente voor verschillende gebiedstypen haar ambities met betrekking tot externe veiligheid vastgelegd.

Kaders van het Rijk en gemeentelijke beleidsvrijheid

Het Rijk heeft de laatste jaren veel nieuwe wet- en regelgeving ontwikkeld om burgers te beschermen tegen de risico's van de omgang met gevaarlijke stoffen, waarvan de belangrijkste zijn het Bevi (Besluit externe veiligheid inrichtingen), het Bevt (Besluit externe veiligheid transportassen, en het Bevb (Besluit externe veiligheid buisleidingen). Dit gebeurt onder meer door minimale afstanden voor te schrijven tussen risicobronnen, zoals bedrijven en transportassen, en kwetsbare objecten zoals woningen, ziekenhuizen en scholen.

Gemeenten spelen een belangrijke rol bij externe veiligheid. In de eerste plaats hebben zij een uitvoerende taak bij de landelijke wet- en regelgeving. Dit betekent vooral dat zij externe veiligheid mee moeten nemen bij het verlenen van milieuvergunningen en bij het nemen van ruimtelijke besluiten zoals bestemmingsplannen.

Maar daarnaast hebben gemeenten zelf ook vrijheid om binnen de wettelijke kaders eigen beleid te ontwikkelen en maatregelen te treffen om risico's te beperken. In de Beleidsvisie Externe Veiligheid geeft de gemeente Steenbergen aan hoe zij deze beleidsvrijheid invult. Daarmee geeft de gemeente aan burgers en bedrijven duidelijkheid, hoe zij omgaat met de ruimtelijke scheiding tussen risicobronnen en kwetsbare objecten zoals woningen.

Wat zijn de keuzemogelijkheden?

Binnen de kaders van de wet kan de gemeente zelf een aantal keuzes maken over de acceptatie van risico's binnen de gemeentegrenzen. Laten we bijvoorbeeld nieuwe gevaarlijke bedrijven toe binnen de gemeente en zo ja, op welke plaatsen? Is het bouwen van nieuwe woonwijken voor de gemeente belangrijker dan de uitbreidingsplannen van een bedrijf dat met gevaarlijke stoffen werkt? Is het acceptabel dat zich binnen een woonwijk een LPG-tankstation bevindt? Over al deze vragen heeft de gemeente Steenbergen in de Beleidsvisie Externe Veiligheid een standpunt ingenomen. Omgevingsvergunningen en ruimtelijke besluiten zullen in de toekomst worden getoetst aan de standpunten uit de beleidsvisie.

Plaatsgebonden risico en groepsrisico

Twee begrippen spelen een belangrijke rol bij het beoordelen van risico's: plaatsgebonden risico en groepsrisico. De ambities van de gemeente zijn in de beleidsvisie vastgelegd aan de hand van deze begrippen. In de beleidsvisie worden deze begrippen toegelicht.

De ambities van de gemeente Steenbergen

De ambitie van de gemeente Steenbergen is in de beleidsvisie als volgt omschreven:

De gemeente Steenbergen wil zorgen voor een blijvend maatschappelijk aanvaardbare risicosituatie voor burgers in relatie tot activiteiten met gevaarlijke stoffen in de omgeving.

De acceptatie van risico's wordt gestuurd door:

- de ambitie om een veilige woonomgeving te creëren voor de inwoners;
- de ambitie om vanuit een economisch en sociaal perspectief bedrijven voldoende kansen te bieden om zich in Steenbergen te vestigen, een gezonde bedrijfsvoering te ontwikkelen en werkgelegenheid te creëren.

Deze ambitie is voor verschillende gebiedstypen verder uitgewerkt. De gebiedstype transportas is afwijkend omdat deze dwars door alle andere gebiedstypen loopt. Voor een volledige beschrijving van de ambities per gebiedstype en de consequenties daarvan wordt naar hoofdstuk 3 van de beleidsvisie verwezen. Hieronder wordt de essentie van het gemeentelijk beleid per gebiedstype samengevat.

Woonwijken

Steenbergen is een gemeente waarin veilig wonen een belangrijk uitgangspunt is. De gemeente streeft dan ook naar woonwijken waar zo weinig mogelijk externe veiligheidsrisico's aanwezig zijn. Dit betekent een maximaal beschermingsniveau in de woonwijken. Dit is als volgt uitgewerkt:

- Nieuwe Bevi-bedrijven en overige risicovolle bedrijven worden in woonwijken niet toegelaten met uitzondering van nutsvoorzieningen.
- Bestaande Bevi-bedrijven en risicovolle bedrijven zijn toegestaan.
- Binnen $PR=10^{-6}$ -contouren worden geen beperkt kwetsbare objecten toegestaan tenzij er sprake is van zwaarwegende belangen.
- Overschrijding van de oriëntatiewaarde van het GR wordt niet geaccepteerd m.u.v. van ligging binnen gebiedstype transportas waarbij sprake is van zwaarwegende belangen en uitgebreide verantwoording.
- Een toename van het GR is acceptabel mits er een verantwoording GR plaatsvindt.
- Nieuwe kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen zijn binnen een invloedsgebied niet toegestaan m.u.v. invloedsgebied van Sabic, A17, Volkerak/Rijn-scheldekanaal en het spoor mits er verantwoording plaatsvindt en van ligging binnen gebiedstype transportas waarbij sprake is van zwaarwegende belangen en uitgebreide verantwoording.

Bedrijventerreinen

Op bedrijventerreinen zijn de eisen op het gebied van plaatsgebonden risico en groepsrisico minder scherp dan in woonwijken. In dit gebiedstype wil de gemeente ruimte bieden voor economische ontwikkeling en werkgelegenheid. De gemeente Steenbergen concentreert de bedrijvigheid in de gemeente zoveel mogelijk op bedrijventerreinen om daarmee hinder voor de woonomgeving zoveel mogelijk te beperken.

De ambities hebben betrekking op de bedrijventerreinen waarop Bevi-bedrijven aanwezig zijn:

- Steenbergen: Reinierpolder I en 2
- Dinteloord: Agro Foodcluster Nieuw-Prinsenland
- Dinteloord: Cluster bedrijvigheid Havenweg

Naast genoemde bedrijventerreinen zijn er ook nog een aantal kleinschalige bedrijventerreintjes, waaronder ook bedrijventerrein Molenkreek in Dinteloord. Deze worden in verband met hun ligging in het kader van externe veiligheid gelijkgesteld met het beleid in een woonwijk.

- Nieuwe Bevi-bedrijven worden toegestaan op Reinierpolder I en II en op het terrein van AFC NP. Niet toestaan op Havenweg Dinteloord. Mits het invloedsgebied niet over het gebiedstype woonwijk reikt. Bestaande Bevi-bedrijven worden op alle bedrijventerreinen toegestaan.

- Voor overige risicovolle bedrijven geldt hetzelfde als voor bevi-bedrijven.
- Binnen $PR=10^{-6}$ -contouren worden bestaande beperkt kwetsbare objecten toegestaan.
- Overschrijding van de oriëntatiewaarde van het GR wordt in principe geaccepteerd mits er een verantwoording van het groepsrisico plaatsvindt.
- Een toename van het GR is in principe acceptabel mits er een verantwoording GR plaatsvindt.
- Nieuwe kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen zijn binnen een invloedsgedebiet niet toegestaan tenzij er sprake is van zwaarwegende belangen.

Buitengebied

De woningen en andere kwetsbare objecten die zich in het buitengebied bevinden moeten gelijk met de woningen in de woonwijken worden beschermd. Hier geldt dan ook het ambieniveau Veilig Wonen. De ruimte voor bedrijvigheid in het buitengebied beperkt zich hoofdzakelijk tot de landbouw, passend bij de eigenheid van het landschap. In de kleine kernen is nieuwe bedrijvigheid alleen toelaatbaar in de vorm van zeer lokaal gebonden woonwerkterreinen waarvan de noodzaak moet worden aangetoond.

- Nieuwe Bevi-bedrijven worden in het buitengebied niet toegelaten met uitzondering van propaantanks met een omvang en doorzet vallend onder het Revi, op voorwaarde dat het invloedsgedebiet van de propaangastanks niet over gebiedstype woonwijk reikt. Bestaande bevi-bedrijven worden toegestaan.
- Nieuwe overige risicovolle bedrijven worden niet toegestaan m.u.v. propaantanks en nutsvoorzieningen.
- Binnen $PR=10^{-6}$ -contouren worden bestaande beperkt kwetsbare objecten niet toegestaan tenzij er sprake is van zwaarwegende belangen en het PR niet toeneemt.
- Overschrijding van de oriëntatiewaarde van het GR wordt niet geaccepteerd m.u.v. ligging binnen gebiedstype transportas waarbij sprake is van zwaarwegende belangen en uitgebreide verantwoording.
- Een toename van het GR is acceptabel mits er een verantwoording GR plaatsvindt en niet gelegen over gebiedstype woonwijk.
- Nieuwe kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen zijn binnen een invloedsgedebiet niet toegestaan m.u.v. het invloedsgedebiet van Sabic, A17, Volkerak/Schelderijn-kanaal, spoor en Zebronet gasnetwerk mits verantwoord en ligging binnen gebiedstype transportas waarbij sprake is van zwaarwegende belangen en uitgebreide verantwoording.

Transportassen

Langs transportassen waarover gevaarlijke stoffen worden getransporteerd biedt de gemeente beperkte ruimte voor wonen en industrie. Kenmerkend voor de transportassen is dat ze dwars over de andere gebiedstypen lopen. Het betreft opgenomen zones rondom wegen en buisleidingen.

- Nieuwe Bevi-bedrijven en overige risicovolle bedrijven worden langs transportassen (eventueel met voorwaarden) toegelaten, mits de onderliggende gebiedstypen aanduiding dit toelaat (gebiedstype bedrijventerreinen gebiedstype buitengebied). Bestaande Bevi-bedrijven en bestaande risicovolle bedrijven zijn toegestaan.
- Nieuwe Bevi-bedrijven en overige risicovolle bedrijven samenvallend met gebiedstype woonwijk niet toegestaan met uitzondering van nutsvoorzieningen.
- Nieuwe Bevi-bedrijven en overige risicovolle bedrijven samenvallend met gebiedstype bedrijventerrein zijn toegestaan.
- Nieuwe Bevi-bedrijven en overige risicovolle bedrijven samenvallend met gebiedstype buitengebied niet toestaan m.u.v. van nutsvoorzieningen en propaantanks.
- Binnen $PR=10^{-6}$ -contouren worden bestaande beperkt kwetsbare objecten toegestaan.
- Overschrijding van de oriëntatiewaarde van het GR wordt in principe niet geaccepteerd tenzij er sprake is van zwaarwegende belangen en er een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico plaatsvindt.
- Een toename van het GR is in principe acceptabel mits er een verantwoording GR plaatsvindt.
- Nieuwe kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen zijn binnen een invloedsgedebiet niet toegestaan tenzij er sprake is van zwaarwegende belangen en uitgebreide verantwoording.

1 Inleiding

1.1 Waarom een beleidsvisie externe veiligheid?

De gemeente Steenbergen heeft op 29 mei 2006 de eerste Beleidsvisie externe veiligheid opgesteld. Daarin zijn de gemeentelijke ambities vastgelegd met betrekking tot de acceptatie van risico's bij de omgang met gevaarlijke stoffen. In 2012 is een nieuwe Beleidsvisie externe veiligheid opgesteld. Tevens heeft de gemeenteraad op 26 november 2015 het Integraal veiligheidsbeleid gemeente Steenbergen 2016-2020 vastgesteld. Hierin wordt echter niet ingegaan op externe veiligheid.

Als gevolg van wijzigingen in de wet- en regelgeving en de gemeentelijke ruimtelijke situatie is in 2016 besloten om de beleidsvisie uit 2012 in zijn geheel te actualiseren. Er is echter geen sprake van een koerswijziging in het gemeentelijk beleid of ambities. Om deze reden is de beleidsvisie uit 2012 gehanteerd als basis voor deze geactualiseerde Beleidsvisie Externe Veiligheid 2017 en is tekst die ook nu nog van toepassing is hieruit overgenomen.

Voorliggende Beleidsvisie Externe Veiligheid 2017 biedt een toetsingskader voor gemeentelijke besluiten over omgevingsvergunningen en ruimtelijke plannen in relatie tot de productie, de opslag, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen.

1.1.1 Risico's zijn onvermijdelijk

Een risicoloze samenleving bestaat niet. Risico's zijn onlosmakelijk verbonden met onze behoefte aan consumptiegoederen. Maar we kunnen wel ons best doen om risico's waar mogelijk te voorkomen en waar aanwezig zo goed mogelijk te beheersen. Daar wil de gemeente Steenbergen zich met de beleidsvisie sterk voor maken.

Het beheersen van risico's die het gevolg zijn van de productie, de opslag, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen noemen we **externe veiligheid**.

Hoewel de kans op ongelukken met gevaarlijke stoffen klein is, kunnen de gevolgen groot zijn. Enkele rampen uit het verleden hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan de bewustwording van het leven met veiligheidsrisico's. Externe veiligheid is landelijk een belangrijk thema geworden. De vraag is wat we kunnen doen om de aanwezigheid van risico's tot een acceptabel niveau te beperken en wat is een acceptabel niveau? Dit is een complex vraagstuk. Dit komt onder andere doordat risico's door mensen verschillend ervaren worden. De overheid staat voor de uitdaging om op een heldere wijze tot een afweging te komen. Hiervoor is samenwerking nodig met meerdere partijen die ieder vanuit hun achtergrond een verantwoordelijkheid kennen.

De wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid heeft zich de afgelopen jaren sterk ontwikkeld.

Naast de regulerende en sturende rol van de rijksoverheid hebben provincies en gemeenten ook nadrukkelijk een eigen verantwoordelijkheid om de risico's voor hun burgers te beperken en beheersen. De Beleidsvisie Externe Veiligheid geeft aan hoe de gemeente Steenbergen invulling geeft aan deze verantwoordelijkheid.

1.1.2 Introductie Externe Veiligheid

Externe veiligheid is een vakgebied waarin diverse vaktermen worden gebruikt die voor een buitenstaander niet altijd even begrijpelijk zijn. Gezien het feit dat deze beleidsnota niet alleen is bedoeld voor experts is dan ook getracht deze beleidsnota zo toegankelijk mogelijk op te stellen voor niet ingewijden. Desondanks is er niet aan te ontkomen een aantal vaktermen te gebruiken. Om die reden wordt in dit hoofdstuk een korte introductie gegeven van de belangrijkste termen die in deze beleidsnota worden gebruikt.

Kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten

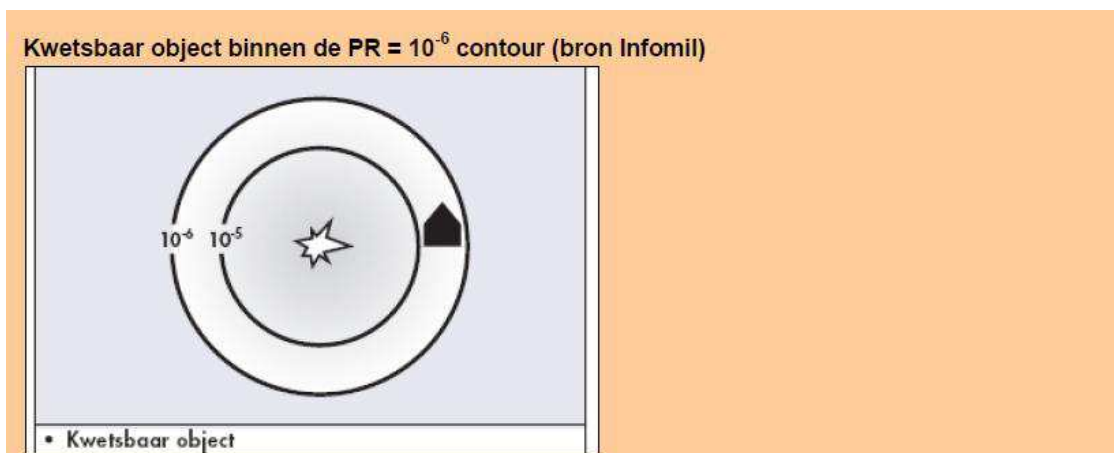
Onder kwetsbare objecten wordt verstaan woningen en aan woningen gelijk te stellen objecten, zoals scholen en ziekenhuizen. Deze objecten worden beschermd met het externe veiligheidsbeleid.

Onder beperkt kwetsbare objecten worden onder meer arbeidsgelateerde objecten voor relatief weinig personen verstaan, zoals kantoren voor minder dan 50 personen en bedrijven die zelf geen risico's voor de omgeving veroorzaken en waarin doorgaans geen grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn.

Plaatsgebonden risico

Volgens het wettelijk kader geldt het volgende minimum veiligheidsniveau voor het plaatsgebonden risico:

Het **Plaatsgebonden Risico** is de kans per jaar dat een persoon dodelijk wordt getroffen als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval binnen een inrichting, indien deze persoon onafgebroken en onbeschermd op een plaats buiten de inrichting zou verblijven. Het Plaatsgebonden Risico is op kaart als een contour zichtbaar te maken door alle punten waar het Plaatsgebonden Risico één op de miljoen is ($PR=10^{-6}$) met elkaar te verbinden. Een zelfde contour is te maken voor alle punten waar het Plaatsgebonden Risico één op de 100.000 is ($PR=10^{-5}$) is.

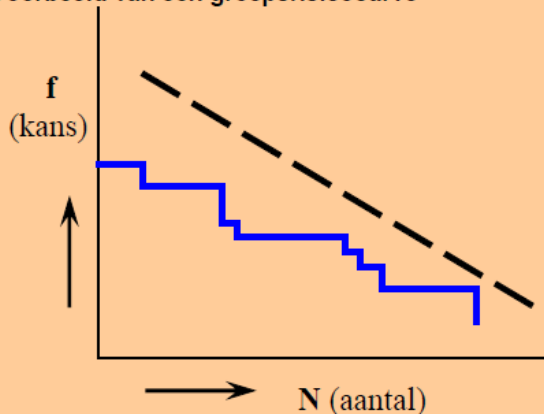

- Er mogen nergens situaties voorkomen waarbij kwetsbare objecten binnen de $PR=10^{-6}$ contour van een bedrijf of transportader liggen.
- Bij tussentijdse wijzigingen bij een (stationaire) risicobron mag de risicosituatie niet verslechteren.

Groepsrisico

Aangezien het PR geen rekening houdt met aantallen slachtoffers wordt nog een ander risico onderscheiden, het **groepsrisico**. Het groepsrisico is de kans per jaar dat tenminste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het **invloedsgebied** van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Het invloedsgebied wordt met een cirkel op een kaart aangegeven. Binnen deze cirkel wordt het groepsrisico beoordeeld. Omdat er allerlei verschillende scenario's denkbaar zijn waardoor en omstandigheden waaronder de gevaarlijke stof kan vrijkomen is ook het aantal mogelijke slachtoffers variabel. Het groepsrisico bestaat niet uit één getal maar uit een hele serie mogelijke ongevallen met daarbij een aantal dodelijke slachtoffers, een zogenaamde groepsrisicocurve. Het Groepsrisico kan in tegenstelling tot het Plaatsgebonden risico niet als contour op kaart worden weergegeven.

Voorbeeld van een groepsrisicocurve

Het **groepsrisico** is een maat voor de kans, dat door een ramp bij een activiteit met gevaarlijke stoffen, een groep mensen, die rechtstreeks bij de activiteit betrokken is, tegelijkertijd omkomt. Groepsrisicoberekeningen beogen maatschappelijke ontwrichting inzichtelijk maken. Op basis van de verkregen inzichten kan er bewuster worden omgegaan met risico's. Het groepsrisico kan toenemen door uitbreiding van risicovolle activiteiten enerzijds en door het verhogen van de personendichtheid (bijvoorbeeld door woningbouw) anderzijds.

Het groepsrisico is geen norm, maar er geldt een verantwoordingsplicht. Daarbij moet een vergelijking worden gemaakt met de oriënterende waarde. Dit is een richtwaarde waar het bevoegd gezag zich zoveel mogelijk aan moet houden, maar men mag wettelijk gezien hiervan wel goed onderbouwd afwijken. Hierbij blijkt het goed onderbouwen een moeilijke zaak is. Om deze reden is in deze beleidsvisie hier meer richting aan gegeven om situaties juist wel of niet toe te staan.

Oriëntatiewaarde (groepsrisico)

De norm voor het groepsrisico geldt als oriëntatiewaarde. Het bevoegde gezag mag hiervan afwijken als daar gewichtige redenen (motivatiebeginsel, zie ook de nota van toelichting op het Bevi) voor zijn. In de motivering gaat het vooral om het uitleggen en toegankelijk maken van de belangenafweging. Dat wil zeggen dat de afweging begrijpelijk is en dat de redenering, waarom er wel/niet wordt afgeweken, inzichtelijk is.

Grenswaarde (plaatsgebonden risico)

Voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten. Een grenswaarde geeft de waarde aan die op een bepaald tijdstip in ieder geval moet zijn bereikt en in stand moet worden gehouden. Bij grenswaarden hoort de term "in acht nemen" (overschrijding van een grenswaarde is niet toegestaan). Bij de grenswaarde wordt onderscheid gemaakt tussen bestaande en nieuwe situaties. Van een bestaande situatie is sprake bij een object (bijvoorbeeld een woning of bedrijf) dat aanwezig is of volgens het geldende bestemmingsplan toelaatbaar is. Voor *nieuwe* kwetsbare objecten geldt te allen tijde een

plaatsgebonden risico van 10^{-6} . Dat wil zeggen dat nieuwe kwetsbare objecten buiten de 10^{-6} contour van een risicovolle inrichting moeten liggen. Voor *bestaande* kwetsbare objecten geldt dat op 1 januari 2010 alle kwetsbare objecten buiten de 10^{-6} contour van een risicovolle inrichting moeten liggen. Voor *geprojecteerde* kwetsbare objecten gelden deze verplichtingen pas op het moment dat de bouwvergunning onherroepelijk is geworden.

Richtwaarde (plaatsgebonden risico)

Voor het plaatsgebonden risico met betrekking tot beperkt kwetsbare objecten geldt een richtwaarde. Een richtwaarde geeft de waarde aan die op een bepaald tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt en zoveel mogelijk in stand moet worden gehouden. De overheid moet met een richtwaarde voor het plaatsgebonden risico rekening houden bij de verlening van een milieuvergunning voor een inrichting waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen, vervaardigd, bewerkt enzovoort én bij de vaststelling van ruimtelijke-orderings-besluiten die betrekking hebben op de omgeving van een dergelijke inrichting. Bij richtwaarden hoort de term "rekening houden met" (een richtwaarde mag slechts in geval van gewichtige redenen worden overschreden).

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. Dit kan door schuilen en indien nog mogelijk, vluchten uit het bedreigde gebied. De zelfredzaamheid moet in het kader van de verantwoordingsplicht worden beoordeeld. Er bestaat hiervoor geen generiek toepasbaar beoordelingskader; locatiespecifieke elementen werken sterk door.

De gemeente betreft bij een besluit de adviezen van de brandweer³, deze beoordeelt of er in een besluit, in voldoende mate, is voorzien in maatregelen om de zelfredzaamheid te bevorderen¹.

Verantwoording Groepsrisico

In tegenstelling tot het plaatsgebonden risico is het groepsrisico geen "hard" criterium. Het is daarom echter niet minder belangrijk in de afweging of activiteiten wel of niet kunnen plaatsvinden in de buurt van woningen of andere kwetsbare objecten. De gemeente mag afwijken van de oriëntatiewaarde als daarvoor zwaarwegende redenen aanwezig zijn. Voorwaarde is daarbij dan wel dat er een verantwoording plaatsvindt van het groepsrisico.

Een dergelijke verantwoording kan plaatsvinden op bestemmingsplan- of op vergunningen-niveau in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht deelactiviteit milieu. Daarbij moet een aantal zaken verplicht worden uitgezocht en gemotiveerd. In paragraaf 2.3 wordt nader op de verantwoordingsplicht ingegaan.

Het onderscheid tussen 'Bevi-bedrijven' en 'overige risicovolle bedrijven'

Bedrijven en installaties waar het gebruik, de opslag of productie van gevaarlijke stoffen op een vaste plaats plaatsvindt, noemen we stationaire risicobronnen. Voorbeelden hiervan zijn LPG-tankstations, ammoniak-koelinstallaties en opslagen met gevaarlijke stoffen.

Om te kunnen bepalen of een bedrijf waar gevaarlijke stoffen worden gebruikt, opgeslagen of geproduceerd, risicovol is wordt de Leidraad Risico Inventarisatie – deel Gevaarlijke stoffen, versie 6.1 december 2010 (LRI-GS 6.1 okt. 2010) gehanteerd. In deze Leidraad is een drempelwaardetabel opgenomen. Een actuele versie hiervan is te vinden op www.risicoregister.nl. Indien de vergunde hoeveelheid gevaarlijke stoffen bij een bedrijf de waarden genoemd in de tabel overschrijdt, dan wordt dit bedrijf aangewezen als risicovol. Indien de vergunde hoeveelheid gevaarlijke stoffen bij een bedrijf bovendien de waarden genoemd in het Bevi overschrijdt, dan valt dit bedrijf onder de werksfeer van het Bevi.

Zwaarwegende belangen

Wij introduceren hier het begrip 'zwaarwegende belangen'. Dit begrip heeft geen wettelijke status². Het begrip geeft de gemeente ruimte om in een aantal zelf te benoemen situaties een afweging te maken tussen de beheersing van risico's enerzijds en andere gemeentelijke

¹ Adviestaak Regionale Brandweer –Handleiding in het kader van het Bevi inzake de wet op de Ruimtelijke Ordening (11 juli 2005)

² Dit in tegenstelling tot het begrip 'gewichtige redenen' zoals genoemd in paragraaf 3.3.1

belangen anderzijds. De uitwerking van het begrip 'zwaarwegende belangen' en de afwijking tegen risico's vindt per geval plaats bij besluiten over bestemmingsplannen of milieuvergunningen.

Zwaarwegende belangen kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op werkgelegenheid, economische ontwikkeling, de regionale functie van de gemeente, duurzaamheid, verkeerscirculatie en maatschappelijke acceptatie.

Indien het begrip 'zwaarwegende belangen' wordt ingezet om een bepaald risico te accepteren geldt het uitgangspunt dat hieraan te allen tijde een gedegen onderbouwing ten grondslag dient te liggen.

Bij deze onderbouwing dienen in ieder geval de volgende aspecten in beeld te worden gebracht:

- Een omschrijving van het zwaarwegende belang, zo mogelijk ook kwantitatief.
- Mogelijke maatregelen om het risico zoveel mogelijk te beperken. Dit kan zowel door kans- als door effectverkleinende maatregelen. Deze maatregelen kunnen zowel aan de bronzijde als bij de ontvanger worden getroffen.
- Mogelijke alternatieve oplossingen en hun kosten. Bijvoorbeeld verplaatsing van de risicovolle inrichting.
- Mogelijke maatregelen om zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid te bevorderen. Hierbij kan de brandweer adviseren.

Het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten

De aanwezigheid van risicobronnen hoeft nog niet te leiden tot risicovolle situaties. Het daadwerkelijke risico wordt bepaald door de aanwezigheid van mensen (potentiële slachtoffers) in de nabijheid van een risicobron: de ontvangers van risico's. Deze bevinden zich in kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Het doel van het Bevi is de bescherming van deze mensen tegen de kans om te overlijden als gevolg van het vrijkomen van gevaarlijke stoffen bij een inrichting of transport.

Voor het bepalen van de uitgangspunten voor de acceptatie van risico's is het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten van belang. In paragraaf 2.2.5. is nader op dit onderscheid ingegaan.

In bijlage 5 bij deze beleidsvisie is een niet-limitatieve opsomming gegeven van (beperkt) kwetsbare objecten.

1.1.3 Gemeenten hebben beleidsvrijheid

Gemeenten hebben de wettelijke taak om te zorgen voor een schone, gezonde en veilige leefomgeving voor hun inwoners. Dit betekent dat gemeenten een belangrijke verantwoordelijkheid hebben bij de omgang met risico's.

Deze verantwoordelijkheid komt op twee manieren tot uitdrukking:

1. Gemeenten moeten de normen in acht nemen die door de rijksoverheid zijn vastgelegd en toezien op de naleving hiervan. Deze normen zijn bedoeld om iedereen in Nederland een basisveiligheid te kunnen garanderen;
2. Gemeenten kunnen een eigen beleidsvrijheid invullen. Binnen de regelgeving is bewust ruimte gecreëerd voor gemeenten om zelf veiligheidsambities te formuleren en uit te voeren.

Ad 1. De normen liggen vast in landelijke regelgeving zoals het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). In de begrippen- en afkortingenlijst (bijlage 1) bij deze beleidsvisie is relevante wet- en regelgeving opgenomen. In het Bevi en andere wet- en regelgeving zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd. Ook voor transportrisico's en buisleidingen zijn normen vastgelegd. Gemeenten moeten de normen voor bedrijven en transport hanteren bij vergunningverlening in het kader van de Wet milieubeheer en bij ruimtelijke planvorming (Wet ruimtelijke ordening).

Ad 2 De beleidsvrijheid vraagt van een gemeente om na te denken over keuzes die van invloed zijn op de risico's waaraan burgers worden blootgesteld en om invulling en sturing te geven aan de rollen die diverse partijen hebben bij het beheersen van ri-

sico's. De beleidsvrijheid is op meerdere beleidsterreinen aanwezig en wordt hierna toegelicht.

Beleidsvrijheid bij het plaatsgebonden risico

De normen in de regelgeving zijn gebaseerd op het plaatsgebonden risico. Voor sommige gebouwen en verblijfsgebieden gelden de normen als harde grenswaarde waarvan niet mag worden afgeweken (kwetsbare objecten). Voor andere gebouwen en verblijfsgebieden is sprake van een zachtere norm, namelijk een richtwaarde of streefwaarde (beperkt kwetsbare objecten). De gemeente heeft beleidsvrijheid bij het vastleggen wat onder (beperkt) kwetsbare objecten wordt verstaan en heeft daarmee invloed op het al dan niet toelaten van deze objecten in de nabijheid van risicobronnen.

In bijlage 6 bij deze Beleidsvisie Externe Veiligheid zijn de definities van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten (volgens het Bevi) genoemd en is een richtlijn gegeven voor het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.

Beleidsvrijheid bij het groepsrisico

Naast harde normen die een basisveiligheid moeten garanderen, is er ook nog een maatschappelijke, politieke afweging of het blootstellen van grote groepen mensen aan een potentiële ramp wel verantwoord is. Deze afweging van blootstelling van grote groepen mensen aan risico's noemen we ook wel het groepsrisico. Hiervoor geldt geen normstelling maar een oriëntatiewaarde en de gemeente moet zelf bepalen wat zij acceptabel vindt.

Ruimtelijke ordening als sturingsmechanisme

De belangrijkste beleidsvrijheid voor een gemeente is die van de ruimtelijke ordening. Het creëren van afstand tussen risicobronnen en (beperkt) kwetsbare objecten is daarbij een belangrijk instrument. De aanwezigheid van risico's vanwege bedrijven en transportroutes en de nabijheid van (grote groepen) burgers in gebouwen en verblijfsgebieden rondom die risicobronnen wordt in hoofdzaak bepaald door wat er in de ruimtelijke plannen is vastgelegd. Daarom legt de gemeente Steenbergen een duidelijke gebiedsgerichte visie vast op de toelating van nieuwe risico's en op de ontwikkelingen van en rond bestaande risico's.

Beleidsvrijheid bij transport

De gemeente heeft ook de mogelijkheid om het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg gericht te sturen.

Beleidsvrijheid bij het beheer van risico-informatie en risicocommunicatie

Gemeenten moeten zorgen voor actueel inzicht in de risico's waar burgers aan blootgesteld worden. Om aan deze plicht invulling te geven is de bij deze beleidsvisie behorende gemeentelijke signaleringskaart externe veiligheid geactualiseerd.

De Veiligheidsregio draagt er zorg voor dat de bevolking informatie wordt verschaft over de rampen en crises die de regio kunnen treffen en over de maatregelen die zijn getroffen ter voorkoming en bestrijding of beheersing hiervan. Maar risicocommunicatie is niet uitsluitend de verantwoordelijkheid van de Veiligheidsregio maar vraagt om een gezamenlijke aanpak door veiligheidsregio's, gemeenten en risicoveroorzakers.

Beleidsvrijheid bij zelfredzaamheid

De maatschappelijke aanvaarding van risico's ligt niet voor iedereen gelijk. Er zijn bevolkingsgroepen die extra bescherming nodig hebben, zoals kinderen, bejaarden, gehandicapten, zieken, maar ook bijvoorbeeld gevangenen. Het huisvesten van deze groepen personen binnen een invloedsgebied van een risicobron brengt een maatschappelijk risico met zich mee. In de beleidsvisie geeft de gemeente Steenbergen aan in welke situaties het huisvesten van minder zelfredzame personen in een invloedsgebied verantwoord is en wanneer niet. Tevens zullen mogelijke maatregelen worden genoemd welke eventueel getroffen kunnen worden om huisvesting van deze bevolkingsgroepen zo veilig mogelijk te laten gebeuren. De nadere uitwerking van beleid en maatregelen is afhankelijk van voorkomende situaties en is geen onderdeel van de beleidsvisie.

Mogelijkheden tot optimalisatie van de risicosituatie

Naast risicobeperkende maatregelen bij de risicobron, het creëren van afstand tussen bron en kwetsbare objecten en het voorkomen van de aanwezigheid van grote groepen mensen nabij risicobronnen kan de brandweer adviseren over maatregelen om de risicosituatie te

verbeteren. Het gaat daarbij om maatregelen die betrekking hebben op zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid bij een calamiteit zoals, het niet toelaten van verminderd zelfredzame personen in een gebied, de inrichting van het gebied met het oog op vluchtwegen en het treffen van constructietechnische en brandwerende voorzieningen aan gebouwen.

In de Beleidsvisie Externe Veiligheid wordt de gemeentelijke beleidsvrijheid op het gebied van externe veiligheid ingevuld. Bij de invulling van de beleidsvrijheid staat een brede en transparante afweging van risico's tegen andere gemeentelijke belangen en ambities centraal.

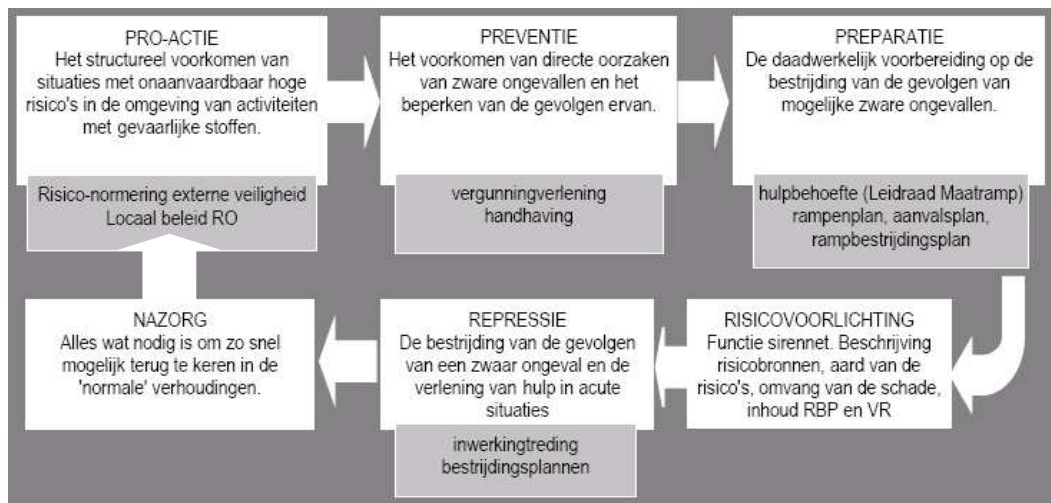
Enkele van de vragen die hierbij beantwoord worden zijn: "Laten we gevaarlijke bedrijven toe in onze gemeente en zo ja, op welke plaatsen?", "Kunnen we dit combineren met onze woningbouwambities?" en "Waar kiezen we voor sanering of verplaatsing van risicovolle situaties?".

1.1.4 Samenwerking en afstemming is cruciaal

Externe veiligheid heeft raakvlakken met veel beleidsvelden. Hierbij zijn veel verschillende partijen betrokken, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als daarbuiten. Belangrijke spelers hierbij zijn de beleidsvelden milieu, ruimtelijke ordening en openbare veiligheid (brandweer). Daarnaast spelen ook verkeer- en vervoer en risicocommunicatie een rol.

Maar ook de veroorzakers van risico's en de aanwezige personen in de nabijheid van een risicobron zijn onmisbaar in het proces. Samenwerking is daarom een belangrijk thema in de beleidsvisie.

Om de samenhang tussen de diverse beleidsvelden te verduidelijken, wordt hier een schematische weergave van de veiligheidsketen weergegeven.

1.2 Doel van de beleidsvisie externe veiligheid

Vanuit de verantwoordelijkheid om burgers een veilige leefomgeving te bieden en vanuit het besef dat risico's onvermijdelijk zijn, heeft de gemeente Steenberg en besloten een heldere visie op te stellen over de omgang met externe veiligheid binnen de gemeentegrenzen.

De gemeente geeft daarmee op een gestructureerde wijze invulling aan de beleidsvrijheid die haar binnen de bestaande wettelijke kaders ter beschikking staat.

Met de beleidsvisie externe veiligheid geeft de gemeente Steenberg en haar visie op de beheersing van veiligheidsrisico's binnen de gemeentegrenzen. Door antwoord te geven op de vraag hoe veilig het in de gemeente moet zijn, wordt een ambitieniveau vastgelegd. Op basis van de visie wordt de beleidsvrijheid voor externe veiligheid ingevuld.

Met de beleidsvisie worden de volgende doelstellingen nagestreefd.

1. Inzicht in de aanwezige risico's op een signaleringskaart
2. Invulling van de beleidsvrijheid zoals verwoord in paragraaf 1.1.3
3. Een gebiedsgerichte uitwerking van het beleid met oplossingen die passen bij de gebiedskenmerken

1.3 De structuur van de beleidsvisie

De Beleidsvisie Externe Veiligheid is als volgt opgebouwd:

In de inleiding wordt de aanleiding en het doel van de beleidsnotitie toegelicht. In het bijzonder wordt het taakveld externe veiligheid geïntroduceerd en wordt ingegaan op de beleidsvrijheid die een gemeente heeft binnen het spanningsveld tussen het streven naar een veilige leefomgeving en andere gemeentelijke ambities.

Vervolgens is in hoofdstuk 2 de bestaande risicosituatie beschreven.

Daarna worden in het derde hoofdstuk de visie en ambitie van de gemeente beschreven: Welke factoren vindt de gemeente Steenberg en belangrijk bij de inrichting van de leefomgeving. Waar liggen de prioriteiten en welke plaats heeft de beheersing van risico's hierbij? De gebiedsgerichte benadering zal worden ingevuld door het vastleggen van een ambitieniveau voor plaatsgebonden risico en groepsrisico per gebiedstype.

De regelgeving rond externe veiligheid wordt regelmatig aangepast. Bij het opstellen van voorliggende beleidsvisie is de geldende regelgeving van mei 2017 als uitgangspunt genomen.

2 De bestaande situatie

2.1 Profiel van de gemeente Steenberg

Steenbergen is een landelijke gemeente met vijf kernen, telt ruim 23.484 inwoners (peildatum 1 april 2016) en heeft een oppervlakte van circa 16.000 ha. Steenberg is van oorsprong een agrarische gemeente en heeft met de kernen Steenberg en Dinteloord een industrieel en detailhandels karakter.

In de gemeente, en grenzend daaraan, bevinden zich enkele (industriële) bedrijven, auto-wegen, waterwegen en ondergrondse buisleidingen die relevant zijn voor externe veiligheid. In het algemeen bevinden zich in de gemeente relatief weinig risicobronnen.

In de gemeente Steenberg wordt de kwaliteit van de leefomgeving bepaald door een veelzijdige en samenhangende mix van woonfuncties, natuur en recreatie en van (agrarische) bedrijvigheid. Bij het streven naar een balans tussen deze functies gelden duurzaamheid en een gebiedsgerichte visie als belangrijke beleidsuitgangspunten.

Na deze beknopte karakterschets van de gemeente Steenberg wordt ingegaan op de huidige risicosituatie in de gemeente.

2.2 Bestaande risico's

2.2.1 Beschikbaarheid van gegevens over risico's

Ten behoeve van het opstellen van voorliggende beleidsvisie externe veiligheid is een inventarisatie uitgevoerd naar de bestaande fysieke externe veiligheidsituatie in de gemeente Steenberg voor zover dit met de beschikbare gegevens mogelijk was.

Voor het merendeel van de bedrijven (de categoriale inrichtingen) gelden vaste afstanden voor het *plaatsgebonden risico (PR)*.

Voor de hoogte van het *groepsrisico (GR)* van deze categoriale bedrijven kan slechts een indicatie gegeven worden. Conform het Bevi hoeft er namelijk geen berekening uitgevoerd te worden maar, dient enkel de werkelijke bevolkingsdichtheid vergeleken te worden met de maximaal toelaatbare. Op basis daarvan kan dan een kwalitatieve uitspraak worden gedaan over de hoogte van het groepsrisico: (ruim) boven of onder de oriënterende waarde. Voor LPG-tankstations bestaat er de LPG-rekentool waarmee op een redelijk eenvoudige manier wel een exacte berekening van het groepsrisico uitgevoerd kan worden. Het invloedsgebied van categoriale inrichtingen is standaard vastgelegd.

Voor een aantal bedrijven zal een QRA (Kwantitatieve risicoanalyse) uitsluitsel moeten geven over de exacte risico's.

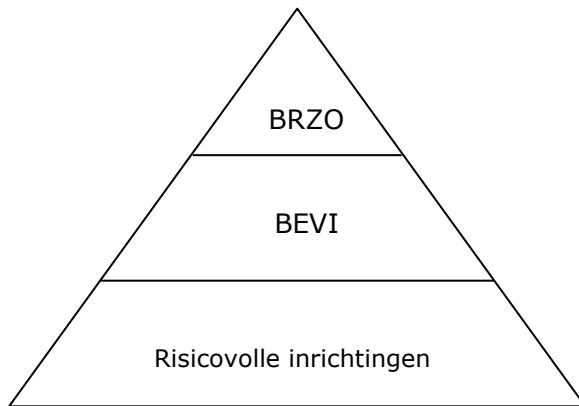
In bijlage 4 is in tabelvorm een totaalijst gegeven van de huidige Bevi-bedrijven en overige risicovolle bedrijven. Daarbij is aangegeven op welke wijze het PR en het GR bepaald is of bepaald dient te worden.

Een aantal typen bedrijven is met de inwerkingtreding van ReviII (1 januari 2008) ook onder het Bevi komen te vallen. Het betreft onder andere: bepaalde kunstmestopslagen, gaswininstallaties en gasreducer- en meetstations met een gastoevoerleiding met een diameter van meer dan 20 inch en propaantanks groter of gelijk aan 13 m³.

2.2.2 Stationaire risicobronnen

Stationaire bronnen zijn bedrijven en installaties waar het gebruik, de opslag of productie van gevaarlijke stoffen op een vaste plaats plaatsvindt. Voorbeelden hiervan zijn LPG-tankstations, ammoniak-koelinstallaties en opslagen met gevaarlijke stoffen.

We onderscheiden twee categorieën van stationaire bronnen: BRZO-inrichtingen, Bevi-inrichtingen en (overige) risicovolle inrichtingen. Onder de Bevi-inrichtingen vallen ook Brzo-inrichtingen waarop een zwaarder veiligheidsregime van toepassing is. Binnen de gemeente Steenberg en is 1 BRZO-inrichting aanwezig, namelijk CZAV aan de Havenweg 67 te Dinteloord. Met de komst van vernieuwde wet- en regelgeving (BRZO 2015) is deze inrichting hieronder komen te vallen.

Om te kunnen bepalen of een bedrijf waar gevaarlijke stoffen worden gebruikt, opgeslagen of geproduceerd risicovol is wordt de Leidraad Risico Inventarisatie – deel Gevaarlijke stoffen, versie 6.1 december 2010 (LRI-GS 6.1 okt. 2010) gehanteerd. In deze Leidraad is een drempelwaardetabel opgenomen. Een actuele versie hiervan is te vinden op www.risicoregister.nl. Indien de vergunde hoeveelheid gevaarlijke stoffen bij een bedrijf de waarden genoemd in de tabel overschrijdt, dan wordt dit bedrijf aangegeven als risicovol (b.v. propaantanks > 3 m³). Indien de vergunde hoeveelheid

gevaarlijke stoffen bij een bedrijf bovendien de waarden genoemd in het Bevi overschrijdt, dan valt dit bedrijf onder de werksfeer van het Bevi (b.v. propaantanks > 13 m³).

Met betrekking tot LPG tankstations en propaantanks hebben zich in respectievelijk 2016 en 2015 enkele wijzigingen in de wet- en regelgeving voorgedaan.

Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations

Op 1 juli 2016 is de Circulaire effectafstanden externe veiligheid LPG-tankstations gepubliceerd. Deze gaat uit van een effectbenadering en is een uitwerking van de op handen zijnde modernisering van het omgevingsbeleid. Dit zal vorm krijgen onder de Omgevingswet en daarmee zijn juridische status krijgen.

Met het verkleinen van de risicoafstanden in het kader van het Revi (tabel 1 en 2 bijlage 1) wordt de maximale veiligheidsafstand voor LPG-tankstations verlaagd van 110 naar 40 meter. In de nieuwe situatie vindt in het gebied tussen 110 en 40 meter geen risicoafweging meer plaats voor wat betreft het plaatsgebonden risico. De afstand waar slachtoffers in geval van een calamiteit kunnen voorkomen is veel groter. Op basis hiervan is het noodzakelijk om naast een reguliere risicobenadering in het kader van het Bevi/Revi ook een effectbenadering toe te passen bij de beoordeling van besluitvorming rondom LPG-tankstations.

Met de circulaire wordt het bevoegd gezag verzocht om een effectgericht spoor te volgen (geen verplichting). Daarbij gaat het om gebieden waar slachtoffers als gevolg van belangrijke incidentscenario's kunnen voorkomen. Het Bevi is gebaseerd op een risicobenadering. Voor effectbenadering is separaat beleid noodzakelijk en dit is in de circulaire nader uitgewerkt

Een gemeente wordt gevraagd de circulaire toe te passen als zij een besluit neemt dat het mogelijk maakt dat er (meer) personen in de omgeving van dat tankstation aanwezig kunnen zijn. Het gaat hierbij om besluiten in het kader van een nieuw bestemmingsplan of een omgevingsvergunning milieu (oprichting). Daarbij staan de effecten van ongevalsscenario's centraal. De circulaire is niet van toepassing op besluiten die geen, óf alleen positieve veiligheidsconsequenties hebben in relatie tot effecten van ongevalsscenario's.

Belangrijke uitgangspunten van de circulaire zijn:

- In beginsel geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen een afstand van 60 meter.
- In beginsel geen zeer kwetsbare objecten (zoals ziekenhuizen) binnen een afstand van 160 meter.

Voorbeelden die wel onder de circulaire vallen zijn:

- Besluiten waarbij de gemeente extra (beperkt) kwetsbare objecten binnen de effectzone toestaat. Een voorbeeld hiervan is de inpassing van woningen of een kinderdagverblijf.
- Een omgevingsvergunning milieu voor het oprichten van een LPG-tankstation.

Voorbeelden die niet onder de circulaire vallen zijn:

- Besluiten waarbij de veranderingen alleen leiden tot een grotere **kans** op een calamiteit, maar niet tot een groter **effect** van deze calamiteit. Een voorbeeld hiervan is de doorzet van een LPG-tankstation.
- Besluiten waarbij de verandering alleen tot gelijkblijvende en positieve veiligheidsgevolgen leidt. Een voorbeeld hiervan is het vaststellen van een conserverend bestemmingsplan.
- Inrichtingen waarvoor een QRA nodig is.

Dit wil zeggen dat gevraagd wordt deze afstanden in beginsel aan te houden. Afwijken van deze afstanden kan gemotiveerd plaatsvinden als er veiligheidsmaatregelen zijn getroffen. Volgens de circulaire moeten de argumenten dan veiligheidsgerelateerd zijn.

De mogelijkheid om op basis van argumenten af te wijken loopt vooruit op de ontwikkeling van het omgevingsveiligheidsbeleid en het stelsel van de Omgevingswet. Ook hier geldt namelijk een strikt afwijkingsregime.

De wettelijk aan te houden afstanden (van het vulpunt, ondergronds reservoir en de afleverzuil) tot kwetsbare objecten is afhankelijk van de doorzet LPG per jaar. Deze afstanden zijn geregeld in het Revi (Bijlage 1 tabel 1 en 2)

Wijzigingen propaantanks in het Bevi/Revi

Per 1 juli 2015 is de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) gewijzigd. Met name de aanpassing van de Revi met betrekking tot propaantanks met een inhoud van 13-50 m³ heeft gevolgen voor de invoer van het RRGs. Er worden vaste afstanden vastgesteld voor propaantanks met een inhoud tussen 13 en 50 m³ en een doorzet tot 600 m³ per jaar. Inrichtingen waar deze tanks aanwezig zijn vielen al onder de werking van het Bevi, maar de externe veiligheidsrisico's moesten per geval berekend worden. Door deze wijziging hoeft dat in de meeste gevallen niet meer. Met deze wijziging wordt ook aangesloten bij het programma 'Modernisering Omgevingsveiligheidsbeleid', waarmee het ministerie van I & M een veilige leefomgeving rond risicobronnen wil bevorderen en ook ontwikkelingen mogelijk wil maken. Eén van de uitgangspunten van het beleid is het omgaan met rekenmethodieken te vereenvoudigen, onder andere door voor standaardsituaties meer gebruik te maken van tabelwaarden en vuistregels, zodat minder vaak risicoberekeningen moeten worden uitgevoerd. Het vaststellen van afstanden voor propaantanks past hier dus goed bij. In de Revi zijn de afstanden (PR 10⁻⁶ contouren, afstand tot al dan niet geprojecteerde kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten) opgenomen voor ondergrondse of ingeterpte propaantanks met een inhoud van 13 m³ tot 50 m³.

Binnen de gemeente Steenbergen zijn 2 grote propaantanks. Het betreft een propaantank van 13 m³ bij Akkerbouwbedrijf Van Meir aan de Boonhil 8 te Steenbergen en een propaantank van 15 m³ bij Maris Pluimveebedrijf aan de Steenbergseweg 112 te Dinteloord. Indien het onderzoek van de OMWB hier aanleiding toe geeft zullen de vergunningen ambtshalve worden gewijzigd door het vastleggen van de doorzet.

Voor de kleinere propaantanks is het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Barim) ofwel het Activiteitenbesluit van toepassing. In het Activiteitenbesluit worden geen risicocontouren voor propaantanks aangegeven, maar veiligheidsafstanden die (ongeacht de planologische situatie) in acht genomen dienen te worden. Afhankelijk van de grootte van de tank is deze veiligheidsafstand 10 of 15 meter. Voor alle propaantanks geldt een meldingsplicht. De propaantanks vanaf 3 m³ zijn opgenomen op de risicokaart (RRGS)

Binnen de gemeente Steenbergen zijn 9 Bevi-inrichtingen aanwezig (zie Bijlage 4). Hiervan valt sinds 2016 (met de komst van nieuwe wet- en regelgeving, het BRZO 2015) 1 inrichting onder het BRZO, CZAV.

Een deel van het grondgebied van de gemeente Steenberg en bevindt zich binnen invloedsgebieden van de bedrijven Rogier Bosman (PGS 15), Chugoku Paints en AD Productions in Moerdijk en Sabic Innovations in Bergen op Zoom.

Op ruimtelijke ontwikkelingen binnen de invloedsgebieden is de verantwoordingsplicht groepsrisico van toepassing.

2.2.3 Bronnen voor transportrisico

Over en langs het grondgebied van de gemeente Steenberg worden gevaarlijke stoffen vervoerd over de weg.

Wet- en regelgeving

Op 1 april 2015 is het Basisnet in werking getreden en daarmee het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Deze nieuwe wet- en regelgeving is het wettelijk kader voor de beoordeling van risico's die ontstaan door het vervoer van gevaarlijke stoffen over het spoor, het water en de weg. Hierin zijn grens- en richtwaarden voor het plaatsgebonden risico opgenomen en richtlijnen voor de toepassing van de rekenmethodiek en verantwoording van het groepsrisico.

Het Bevt is van toepassing op Basisnetwegen, -spoorwegen en -waterwegen waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd. Voor het vaststellen van bestemmingsplannen, wijzigings- of uitwerkingsplannen e.d. die betrekking hebben op de omgeving van deze wegen dient er getoetst te worden aan het plaatsgebonden risico en dient een verantwoording groepsrisico plaats te vinden.

Hierbij zijn er verschillende werkwijzen voorgeschreven voor Basisnetwegen en de overige, gemeentelijke of provinciale, wegen.

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen langs transportassen die deel uitmaken van het Basisnet weg kan de berekening van het plaatsgebonden risico achterwege blijven. Hiervoor gelden namelijk de afstanden die in bijlage I van de Regeling basisnet zijn opgenomen (bijlagen II en III gelden voor spoor en water).

Op deze afstanden mag het plaatsgebonden risico vanwege het vervoer van gevaarlijke stoffen niet meer bedragen dan 10^{-6} per jaar. Voor Basisnet weg geldt dat daar waar in bijlage I de afstand '0' is vermeld het plaatsgebonden risico vanwege het vervoer op het midden van de weg niet meer mag bedragen dan 10^{-6} per jaar.

Bij de vaststelling van het ruimtelijke besluit dient het groepsrisico te worden verantwoord. Hierbij dient, voor de in de bijlagen van de in de regeling Basisnet genoemde transportassen, uit te worden gegaan van de in de bijlage vermelde vervoerscijfers. Die vervoerscijfers zijn gebaseerd op een maximale benutting van de groeiruimte voor het vervoer.

Vanaf het moment dat het Bevt in werking is getreden moet bij sommige Basisnetwegen rekening worden gehouden met het Plasbrandaandachtsgebied (PAG). Het PAG is het gebied tot 30 meter van de transportas waarin, bij de realisering van nieuwe kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten, rekening dient te worden gehouden met de effecten van een plasbrand. De enige Basisnetroute binnen de gemeente Steenberg, de A4, heeft geen PAG.

Voor gemeentelijke en provinciale wegen geldt een andere werkwijze. Hiertoe dient de Handleiding risicoanalyse transport te worden gevolgd, waarbij in de meeste gevallen volstaan kan worden met vuistregels.

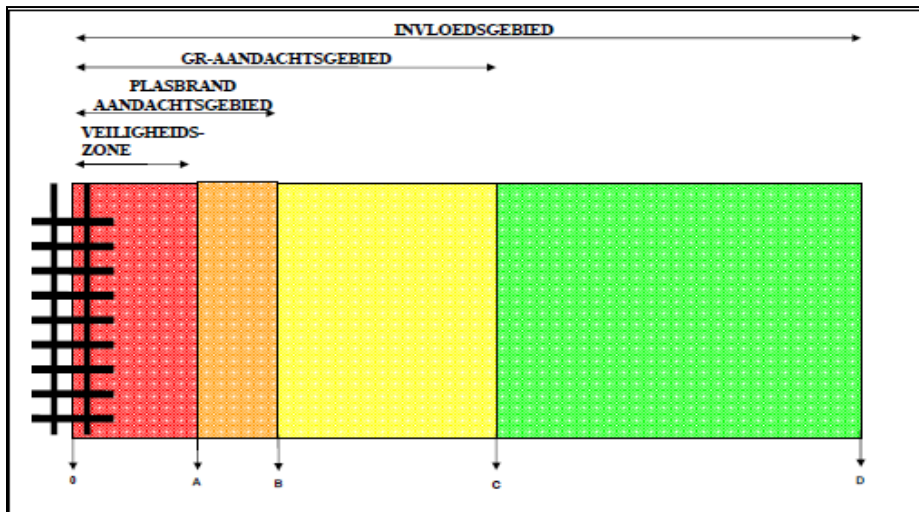
Indien binnen het invloedsgebied van een transportas nieuwe ontwikkelingen zijn voorzien en er een overschrijding van de oriënterende waarde van het groepsrisico of een significante stijging van het groepsrisico optreedt, dient bij de vaststelling van het ruimtelijk besluit, het groepsrisico te worden verantwoord. Volgens het Bevt gelden geen beperkingen voor het ruimtegebruik voor het gebied dat verder ligt dan 200 m van de transportas (ook wel genoemd het GR-aandachtsgebied)

Ten aanzien van de verantwoording dient niet alleen het invloedsgebied van de maatgevende vervoersklasse (GF3: brandbaar gas) voor het groepsrisico te worden beschouwd, maar

ook de effectafstand die wordt gegenereerd door overige stoffen die over het wegvak worden vervoerd.

Zodoende kan het invloedsgebied verder reiken dan 200 meter. Indien dat het geval is en het invloedsgebied reikt tot over het plangebied, moeten wel maatregelen worden overwogen bijvoorbeeld in het kader van zelfredzaamheid.

In de volgende figuur zijn in één overzicht het principe van de veiligheidszone (ofwel PR10⁻⁶), het plasbrandaandachtgebied (PAG) en GR-aandachtgebied van 200 meter en het totale invloedsgebied weergegeven. Ter verduidelijking: de aangegeven begrenzingen gelden voor beide zijden van de weg. De veiligheidszone wordt gemeten vanuit het midden van de weg.

Wegen in en langs de gemeente Steenbergen

Rijkswegen (Basisnet Weg)

Binnen de gemeentegrenzen ligt één snelweg, namelijk de nieuwe A4. Op 24 november 2014 is deze nieuwe rijksweg A4 in gebruik genomen.

Met de komst van de A4 hoeft doorgaand verkeer tussen Bergen op Zoom en Dinteloord niet langer de N259 te gebruiken.

De Rijksweg A4 is een transportroute voor gevaarlijke stoffen. Dit weggedeelte van de A4 gaat onderdeel uitmaken van het Basisnet maar is tot op heden nog niet opgenomen in de Regeling Basisnet (peildatum: 1 oktober 2017).

In 2016 is navraag gedaan bij het Ministerie van I&M over de kenmerken van de A4 die in de Regeling Basisnet zullen worden opgenomen. Het Ministerie heeft aangegeven dat er een maximaal aantal GF3 van 1500 zal worden opgenomen met een veiligheidszone (maximaal PR 10⁻⁶) van 0 meter. Voor de aanleg van de A4 is een "Risicoanalyse Rijksweg A4" opgesteld, die uitgaat van geschatte vervoerstromen (247 GF3). Uit de berekening blijkt dat het groepsrisico veel minder bedraagt dan 1% van de oriënterende waarde (0,01 x OW). Als dit resultaat wordt betrokken op het aantal van 1500 GF3 dat in de toekomst in de Regeling Basisnet wordt opgenomen zal het groepsrisico ca. 0,06 x OW bedragen.

De intensiteiten GF3 van en naar Europoort zijn vrij laag vanwege het tunnelregime van de Heinenoordtunnel waardoor geen brandbare gassen (GF3) vervoerd mogen worden.

Uit tellingen van Rijkswaterstaat (2015) blijkt dat er naast de eerder genoemde brandbare gassen (GF3), ook brandbare en toxische vloeistoffen (LF1, LF2, LT1 en LT2) en kleine hoeveelheden toxische gassen (GT4) over de A4 worden vervoerd. Het invloedsgebied van deze stoffen, m.u.v. GT4, bedraagt maximaal 880 meter.

Het aantal tankauto's dat GT4 vervoert is bestemd voor de Suikerunie zoals blijkt uit de Rapportage Vervoer Gevaarlijke Stoffen (Actualisatie 2017, OMWB). Het betreft het vervoer

van zwaveldioxide (SO₂). De categorie GT4 betreft naast SO₂ veel meer giftige stoffen met een invloedsgebied van 4000 meter. Op basis van de gegevens uit de omgevingsvergunning (milieu) is door de OMWB een berekening gemaakt om het invloedsgebied van een tankauto met SO₂ te bepalen. Daaruit blijkt dat het invloedsgebied minder dan 880 meter bedraagt

Buiten de gemeente Steenberg is de rijksweg A17 gelegen. Het invloedsgebied van de van de A17 reikt over de gemeentegrens. Indien een planontwikkeling is gelegen binnen dit invloedsgebied, moeten wel maatregelen worden overwogen bijvoorbeeld in het kader van zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. In het merendeel van de gevallen kan hiervoor het standaard advies van de Veiligheidsregio worden gebruikt (en de Standaard verantwoording van het groepsrisico van de gemeente Steenberg). Het invloedsgebied is aangegeven op de signaleringskaart in bijlage 3. Dit gebied bedraagt ongeveer 3 km op grondgebied van Steenberg.

Provinciale en gemeentelijke wegen

Steenbergseweg (N259)

Op 9 juli 2015 is de N259, door de komst van de A4, overgedragen aan de gemeente Steenberg waardoor de N259 geen rijksweg meer is.

Over deze weg vindt wel vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. Op basis van de Handleiding Risicoanalyse Transport is er pas bij een jaarintensiteit van meer dan 500 transporten aan brandbare gassen (GF3), een PR 10⁻⁶ contour.

Uit de Rapportage Vervoer Gevaarlijke Stoffen (Actualisatie 2017, OMWB) blijkt dat de intensiteit brandbare gassen (GF3) over de N259 dusdanig laag is (maximaal 168 transporten per jaar) dat daardoor deze weg geen PR 10⁻⁶ contour heeft.

Uit de hierboven genoemde rapportage blijkt ook dat, door toepassing van de zogenaamde vuistregels kan worden geconcludeerd, er ter plaatse van het plangebied sprake is van een groepsrisico dat ruim onder de waarde van 0,1 x de oriëntatiewaarde (OW) is gelegen. Binnen de 200 meter zijn (beperkt) kwetsbare objecten gelegen

Noordlangeweg (N268)

Voor deze weg geldt in beginsel hetzelfde als de N259 met uitzondering van onderstaande.

Uit de Rapportage Vervoer Gevaarlijke Stoffen (Actualisatie 2017, OMWB) blijkt dat voor de Noordlangeweg (ten westen van de A4) de intensiteit brandbare gassen (GF3) het hoogst is (336 transporten per jaar). Gezien de ligging van deze weg en de huidige personendichtheid in de omgeving kan gesteld worden dat sprake is van een groepsrisico lager dan 0,1 x OW. Vanwege de relatief hoge personendichtheid, dient bij nieuwe ontwikkelingen wel maatwerk te worden geleverd. Voor de Noordlangeweg (ten oosten van de A4) vindt transport van toxische gassen t.b.v. de Suikerunie plaats (GT4). Het betreft SO₂ (zwaveldioxide). Bij nieuwe ontwikkelingen nabij deze weg dient ook maatwerk geleverd te worden.

Feitelijk betreft het invloedsgebied een gebied van 4 km. Aangezien het de stof SO₂ betreft is een berekening uitgevoerd. Hieruit is een invloedsgebied berekend van minder dan 880 meter.

Binnen dit invloedsgebied van 200 meter zijn enkele (beperkt) kwetsbare objecten gelegen.

Overige lokale wegen

Over gemeentelijke wegen vindt incidenteel transport van gevaarlijke stoffen plaats ter bevoorrading van de risicovolle inrichtingen.

In de Rapportage Vervoer Gevaarlijke Stoffen (Actualisatie 2017, OMWB) voor de gemeente Steenberg is in kaart gebracht met welke frequentie transportstromen van gevaarlijke stoffen in bulk over de gemeentelijk wegen wordt vervoerd en hoe deze transportroutes over de gemeentelijke wegen lopen. Op basis van deze informatie is het plaatsgebonden risico en het groepsrisico beoordeeld.

Geconcludeerd is dat de gemeente Steenberg op geen van de gemeentelijke transportroutes sprake is van een overschrijding van de normen voor het plaatsgebonden risico.

Voor vrijwel alle wegen kan zonder nader onderzoek gesteld worden dat sprake is van een waarde van het groepsrisico, dat lager is dan $0,1 \times OW$. Dit betekent dat bij nieuwe kleinschalige ontwikkelingen nabij deze wegen geen inzicht behoeft te worden gegeven in het groepsrisico. Volstaan kan worden met een beschrijving van de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid.

Een uitzondering hierop geldt voor de volgende wegen:

- De (deeltrajecten van) wegen waarlangs sprake is van een dichtheid van meer dan 100 personen per hectare;
- de Noordlangeweg (ten westen van de A4): op deze weg is de intensiteit dusdanig dat de waarde van $0,1 \times OW$ mogelijk wordt overschreden ter plaatse van locaties waar de personendichtheid hoger is dan 60 personen per hectare;
- de Noordlangeweg (ten oosten van de A4): over dit traject worden toxische stoffen vervoerd in stofgroep GT4. Hierdoor kunnen de vuistregels niet worden toegepast.

Voor bovenstaande wegen is maatwerk nodig, indien er sprake is van ontwikkelingen binnen 200 meter van deze transportroutes.

Basisnet Water

Het Basisnet Water betreft de hoofdinfrastructuur over water en heeft alleen betrekking op bulkvervoer van stoffen die bij een ongeval een levensbedreigend effect kunnen hebben op ruime afstand van de infrastructuur. Het Basisnet Water bestaat uit een kaart met alle vaarwegen van CEMT klasse II en hoger (schepen van 55 meter en langer). De CEMT-klasse is een vaarwegklasse zoals vastgesteld door de Conférence Européenne des Ministres de Transport (CEMT). Afhankelijk van de van toepassing zijnde CEMT klasse kan een vrijwaringszone van toepassing zijn. De vrijwaringszone is een zone aan weerszijden grenzend aan een rijksvaarweg. Deze is te vergelijken met de PAG-zone langs het spoor en weg. Deze zone wordt gemeten vanaf de begrenzingslijn van de rijksvaarweg (op de risicokaart aangegeven als PR plafond) zoals opgenomen in de legger, bedoeld in artikel 5.1 van de Waterwet. De breedte van deze vrijwaringszone is terug te vinden in het Barro (Besluit algemene regels ruimtelijke ordening).

De gemeente Steenbergren grenst aan doorgaande vaarroutes waarover ook gevaarlijke stoffen vervoerd worden. Dit betreft het Volkerak en het Schelde-Rijnkanaal welke onderdeel zijn van de Corridor Westerschelde – Rijn. De vrijwaringszone bedraagt 25 meter. Het invloedsgebied bedraagt 1070 meter vanaf het midden van de begrenzingslijnen van de vaarweg. Voor het invloedsgebied geldt hetzelfde regime als bij het Basisnet weg en spoor. Indien een plangebied binnen 200 meter is gelegen kan aan de hand van vuistregels de hoogte van het GR worden bepaald. Dit bedraagt altijd minder dan 10% van de oriënterende waarde. Voor deze vaarwegen geldt dan het zelfde regime als buiten de 200 meter. Indien een plangebied binnen 200 meter in de nabijheid van de overgang van het Schelde-Rijn kanaal naar het Volkerak (of vice versa) is gelegen dient er een nauwkeurige analyse plaats te vinden. Indien een plangebied buiten de 200 meter zone ligt moeten enkel maatregelen worden overwogen in het kader van zelfredzaamheid en rampenbestrijding en kan derhalve gebruik worden gemaakt van de Standaard verantwoording van het groepsrisico. Binnen de 200 meter zone zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten gelegen.

In het standaard advies van de Veiligheidsregio welke onderdeel uitmaakt van de Standaard verantwoording van het groepsrisico wordt nog niet verwezen naar het Basisnet water. De Veiligheidsregio heeft wel beoogd om hetzelfde principe te hanteren als Basisnet weg en spoor. Momenteel wordt door de Veiligheidsregio bekeken wanneer actualisatie van het standaard advies wordt uitgevoerd. Tevens zal de Standaard verantwoording groepsrisico van de gemeente Steenbergren hierop aangepast worden.

Basisnet Spoor

Binnen de gemeente Steenbergren is geen spoorweg gelegen. Het invloedsgebied van het spoortraject binnen de gemeente Roosendaal reikt tot over het grondgebied van de gemeente Steenbergren. Indien een planontwikkeling is gelegen binnen dit invloedsgebied, moeten maatregelen worden overwogen bijvoorbeeld in het kader van zelfredzaamheid en

bestrijdbaarheid. In het merendeel van de gevallen kan hiervoor het standaard advies van de Veiligheidsregio worden gebruikt (en de Standaard verantwoording van het groepsrisico van de gemeente Steenberg). Het invloedsgebied is aangegeven op de signaleringskaart in bijlage 3. Dit gebied is ongeveer 1800 meter gelegen op het grondgebied van de gemeente Steenberg.

2.2.4 Buisleidingen

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden. Het Bevb sluit aan bij de systematiek van het Bevi en gaat uit van PR en GR. Binnen de PR 10^{-6} mogen zich geen kwetsbare objecten bevinden. Het invloedsgebied bestaat net als het Bevt uit twee afstanden. Het totale invloedsgebied wordt hier ook wel de 1% letaliteitsgrens bedoeld en dichter naar de leiding toe ligt een 100 % letaliteitsgrens (vergelijkbaar met het aandachtsgebied bij wegen). Net als bij het Bevt geldt buiten de afstand van 100 % letaliteitsgrens geen beperkingen voor het ruimtegebruik voor het gebied. Voor de verantwoording van het groepsrisico kan alleen worden volstaan met een beschrijving van maatregelen voor de zelfredzaamheid.

Is een plangebied gelegen binnen de 100 % letaliteitsgrens van de buisleiding dan dient de verantwoording van het groepsrisico volledig plaats te vinden waarbij het groepsrisico moet worden berekend.

Over een groepsrisico knelpunt wordt gesproken indien de hoogte van het groepsrisico boven de oriënterende waarde uitstijgt. Echter op geen enkele locatie binnen de gemeente is tot nu toe een dergelijke overschrijding geconstateerd.

Binnen het grondgebied van de gemeente Steenberg bevinden zich drie hogedruk aardgasleiding en een DPO leiding van defensie. De drie hogedruk aardgasleidingen zijn:

- Z-525-01 van 6" en 40 Bar
- Z-529-17 van 6" en 40 Bar
- Z-525-10 van 10" en 40 Bar
- Z-529-02 van 6" en 40 Bar (betreft een korte zijtak)
- Z-529-24 van 6" en 40 Bar (betreft een korte zijtak)

Voor deze buisleidingen geldt dat zich geen knelpunten voordoen met betrekking tot het plaatsgebonden risico omdat deze is gelegen binnen de belemmeringsstrook. De invloedsgebieden zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Leiding	Type	Afmetingen	PR 10^{-6}	Invloedsgebied 100 % letaliteit	Invloedsgebied 1 % letaliteit
A-529	Hogedruk aardgas	6"/40 Bar	0	40 m	70 m
Z-525-01	Hogedruk aardgas	6"/40 Bar	0	40 m	70 m
Z-525-10	Hogedruk aardgas	10"/40 Bar	0	60 m	120 m
Z-525-02	Hogedruk aardgas	8"/40 Bar	0	50 m	100 m
Z-525-24	Hogedruk aardgas	8"/40 Bar	0	50 m	100 m

In 2014 heeft de gemeente Steenberg van de leidingexploitant bevestigd gekregen dat de DPO-leiding van defensie niet meer in gebruik is en zal ook niet meer in gebruik worden genomen. Tevens is aangegeven dat deze leiding niet direct uit de grond verwijderd wordt. De exploitant heeft aangegeven dat deze tijdens grondwerkzaamheden/bouwwerkzaamheden verwijderd zal worden. Een aandachtspunt voor de gemeente Steenberg om bij voorgenomen grondwerkzaamheden in de buurt van deze leiding de initiatiefnemer hiervan op de hoogte te stellen.

Binnen de gemeente Roosendaal is een hogedrukaardgasleiding gelegen van ZEBRA Gasnetwerk B.V. Het invloedsgebied van deze leiding reikt tot over het grondgebied van de gemeente Steenberg. Op de signaleringskaart is dit gebied ten Zuid-Oosten van de ingetekend. Indien een planontwikkeling is gelegen binnen dit invloedsgebied, moeten wel maatregelen worden overwogen in het kader van zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid. In het merendeel van de gevallen kan hiervoor het standaard advies van de Veiligheidsregio worden gebruikt (en de Standaard verantwoording van het groepsrisico van de gemeente Steenberg). Het invloedsgebied is aangegeven op de signaleringskaart in bijlage 3. Dit gebied is ongeveer 200 meter gelegen over het grondgebied van de gemeente Steenberg.

2.2.5 Ontvangers van risico's

De aanwezigheid van risicobronnen zoals beschreven in de voorgaande paragrafen hoeft nog niet te leiden tot risicovolle situaties. Het daadwerkelijke risico wordt bepaald door de aanwezigheid van mensen (potentiële slachtoffers) in de nabijheid van een risicobron: de ontvangers van risico's. Deze bevinden zich in kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten.

Het doel van het Bevi is de bescherming van deze mensen tegen de kans om te overlijden als gevolg van het vrijkomen van gevaarlijke stoffen bij een inrichting of transport. Voor het bepalen van het ambitieniveau voor de acceptatie van risico's is het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten van belang.

In bestaande situaties hoeven beperkt kwetsbare objecten niet te voldoen aan de grenswaarde (10^{-6} per jaar). Er geldt voor deze objecten dus geen wettelijke saneringswaarde. Kwetsbare objecten dienen wel te voldoen aan de grenswaarde (10^{-6}) per jaar.

Voor nieuwe situaties is het onderscheid ook van belang. De toelaatbaarheid van een (geprojecteerd) kwetsbaar object of van een risicobron nabij een kwetsbaar object wordt getoetst aan een *grenswaarde* (10^{-6} per jaar). Voor (geprojecteerde) beperkt kwetsbare objecten geldt echter een *richtwaarde*.

Het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten is gebaseerd op een aantal overwegingen die zijn ontleend aan maatschappelijke opvattingen over groepen mensen in de samenleving die in het bijzonder moeten worden beschermd. Dit zijn bijvoorbeeld objecten waar mensen doorgaans dag en nacht verblijven (woningen) en objecten waar grotere groepen mensen verblijven.

Een extra onderscheid wordt gemaakt voor objecten waar mensen verblijven die als gevolg van hun fysieke of psychische gesteldheid extra bescherming verdienen (kinderen, ouderen, zieken psychisch kwetsbare personen). Dit is de groep zogenaamd verminderd zelfredzame personen, ofwel de bijzondere kwetsbare objecten. Naast de genoemde maatschappelijke opvattingen is het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten gebaseerd op het aantal en verblijftijd van groepen mensen en op de aanwezigheid van adequate vluchtmogelijkheden. Een aantal bijzondere kwetsbare objecten is op de signaleringskaart aangegeven (zie bijlage 3).

2.2.6 Toelichting signaleringskaart

Risicobronnen hebben een wisselwerking met hun omgeving. Om de risico's in een ruimtelijke context te plaatsen is een digitale signaleringskaart ontwikkeld. Hierop zijn alle risicovolle situaties opgenomen. De kaart die betrekking heeft op het gehele grondgebied van de gemeente Steenberg is weergegeven in bijlage 3.

Op de kaart zijn de volgende risicobronnen en risico-ontvangers opgenomen:

- Stationaire bronnen met PR-contour
- Een aantal bijzondere kwetsbare objecten: ziekenhuizen, scholen, tehuizen, publieksgebouwen, kantoren, hotels en andere objecten. Objecten met verminderd zelfredzame personen zijn herkenbaar gemarkeerd.
- Transportassen waarover gevaarlijke stoffen vervoerd kunnen worden
- Buisleidingen

Hierbij wordt opgemerkt dat de kaart een indicatieve momentopname betreft (situatie mei 2017). In de praktijk zijn de gegevens op de kaart aan veranderingen onderhevig waardoor het noodzakelijk blijft om bij gebruik van de kaart te controleren of de gegevens nog actueel zijn. Het is de taak van de gemeente om de kaart actueel te houden. Daarbij wordt een koppeling gelegd tussen de gemeentelijke signaleringskaart en de risicokaart van de provincie Noord-Brabant.

2.3 Standaard verantwoording groepsrisico

Voor het vaststellen van ruimtelijke plannen is de 'verantwoording groepsrisico' een verplichte taak op grond van diverse regelgeving³. Hoe de verantwoording dient plaats te vinden verschilt per risicobron (per besluit) en is tevens afhankelijk van de afstand tot de risicobron.

Verantwoording van het groepsrisico is van toepassing voor plangebieden gelegen binnen een invloedsgebied van een risicobron. Binnen de gemeente zijn vaak diverse risicobronnen aanwezig zoals bedrijven (Bevi en BRZO-inrichtingen), snelwegen en spoorwegen waarover transporten van gevaarlijke stoffen plaatsvinden en (ondergrondse) buisleidingen. Afhankelijk van de aard van de inrichting of het transport kunnen de invloedsgebieden reiken tot op grote afstand. Voor brandbare stoffen reiken de effecten tot enkele tientallen meters van de bron. Voor giftige stoffen kunnen de effecten echter reiken tot enkele kilometers.

Vanwege de verscheidenheid aan risicobronnen kunnen invloedsgebieden grote delen van de gemeente beslaan. Indien een plangebied nabij een bron is gelegen moet met ruimtelijke ordening hiermee rekening gehouden worden.

Bij de verantwoordingsplicht groepsrisico wordt onderscheid gemaakt tussen een uitgebreide (of volledige verantwoording) en een standaard verantwoording⁴.

Dit onderscheid is gemaakt omdat de verantwoordingsplicht in veel gevallen vooral gericht is op bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. Indien deze effecten eenmaal bekend zijn leidt dit iedere keer tot eenzelfde aanpak. Daarom leent dit zich voor een standaard aanpak.

Om de administratieve druk te verlichten heeft de Veiligheidsregio daarom een standaard advies opgesteld voor iedere gemeente binnen Midden- en West Brabant, van toepassing op ontwikkelingen en/of bestemmingsplannen gelegen op enige afstand van risicovolle bedrijven, transportassen en buisleidingen. Op basis van dit standaardadvies (5 december 2016) wordt aan de hand van scenario's tevens beschreven welke maatregelen mogelijk zijn ter verbetering van de zelfredzaamheid en ter bestrijding van rampen. Jaarlijks wordt door de Veiligheidsregio het standaardadvies geactualiseerd. De gemeente ontvangt dan een nieuw exemplaar.

De gemeente heeft een standaard verantwoording groepsrisico ontwikkeld aansluitend op het standaard advies van de Veiligheidsregio. Deze standaard verantwoording groepsrisico gebruikt de gemeente nu voor groot deel van haar ruimtelijke plannen/ontwikkelingen. Deze aanpak leidt tot een beperking van de administratieve druk.

In het document "Standaard Verantwoording Groepsrisico" beschrijft de gemeente Steenbergen in welke situaties de standaardverantwoording wordt toegepast en op welke wijze rekening wordt gehouden met de mogelijke effecten in relatie tot hulpverlening en zelfredzaamheid. Dit document wordt jaarlijks **in opdracht van het college** door de OMWB geactualiseerd naar aanleiding van het geactualiseerde advies van de Veiligheidsregio en eventuele wijzigingen van Bevi-inrichtingen (risicokaart) of andere EV relevante wetgeving. Het document Standaard Verantwoording Groepsrisico is opgenomen als bijlage 6 bij deze beleidsvisie.

³ Het besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid transport (Bevt) en het besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

⁴ Het Bevt en het Bevb spreekt van een 'beperkte verantwoording'. Deze is gelijk aan de standaardverantwoording.

3 Visie op externe veiligheid

3.1 Ambitie gemeente Steenbergen

Het bieden van een veilige leefomgeving voor de burgers is één van de kerntaken van de overheid. Ook de gemeente Steenbergen draagt een belangrijke verantwoordelijkheid bij de omgang met externe veiligheid. Om die verantwoordelijkheid op een weloverwogen en heldere wijze in te vullen heeft de gemeente Steenbergen een visie ontwikkeld op externe veiligheid binnen de gemeentegrenzen. De gemeentelijke beleidsvrijheid is beschreven in paragraaf 1.1.2 wordt in dit hoofdstuk uitgewerkt volgens een gebiedsgericht benadering. Daarbij worden de ambities uit de beleidsvisie van 2012 gehanteerd.

De gemeente Steenbergen wil zorgen voor een blijvend maatschappelijk aanvaardbare risicosituatie voor burgers in relatie tot activiteiten met gevaarlijke stoffen in de omgeving.

De acceptatie van risico's wordt gestuurd door:

- de ambitie om een veilige woonomgeving te creëren voor de inwoners;
- de ambitie om vanuit een economisch en sociaal perspectief bedrijven voldoende kansen te bieden om zich in Steenbergen te vestigen, een gezonde bedrijfsvoering te ontwikkelen en werkgelegenheid te creëren.

3.2 Een indeling in gebiedstypen

Om zowel ruimte te bieden voor de ontwikkeling van bedrijvigheid, de ruimtelijke ontwikkeling van de woonkernen én er voor te zorgen dat de veiligheidsrisico's beperkt en beheersbaar blijven is het wenselijk om sturing te geven aan de situering van bedrijven met een risicocontour en andere risicobronnen en aan ruimtelijke ontwikkelingen binnen risicocontouren.

Om die reden heeft de gemeente Steenbergen de volgende gebiedstypen onderscheiden:

1. Woonwijken
2. Bedrijventerreinen
3. Buitengebied
4. Transportas

De vier gebiedstypen worden als volgt omschreven:

Woonwijken

Het gebiedstype 'Woonwijken' betreft zowel de huidige woon- en kantoorgebieden als toekomstige inbreidings- en uitbreidingslocaties voor woningen en kantoren. Naast kantoren en woningen bevinden zich binnen dit gebiedstype ook scholen, kinderdagverblijven, buurthuizen en de centrumvoorzieningen (winkelhart etc.).

Bedrijventerrein

Steenbergen concentreert de bedrijvigheid in de gemeente zoveel mogelijk op bedrijventerreinen om daarmee hinder voor de woonomgeving zoveel mogelijk te beperken. Op de bestaande bedrijventerreinen Reinierpolder I en II in de kern Steenbergen is nieuwvestiging van Bevi-bedrijven onder voorwaarden mogelijk, evenals op het Agro-Food Cluster Nieuw-Prinsenland in Dinteloord. Nieuwe bedrijventerreinen, waar de vestiging van Bevi-richtingen mogelijk wordt geacht, zijn voorzien in de kern van Steenbergen, waarbij in eerste instantie wordt gedacht aan de uitbreiding van de bestaande bedrijventerreinen Reinierpolder I en II en in Dinteloord, een eventuele uitbreiding van het Agro Food Cluster Nieuw-Prinsenland.

Buitengebied

Het buitengebied maakt een groot deel van het oppervlak van de gemeente Steenbergen uit, maar de woningdichtheid is in dit gebied beperkt.

Transportas

Het gebied transportas betreft de zones langs:

- De buisleidingen;
- De A4;
- De N268 (Noordlangeweg ten oosten en westen van de A4);
- De N259 (Dinteloordseweg, Rondweg-oost, Halsterseweg), binnen de bebouwde kom Dinteloord en Steenbergen;
- Rechtsaf N259/Dinteloordseweg: Zuideinde, Oostgroeneweg, Van Heemskerckstraat
- N257 (Zeelandweg-oost, Burg.Van Loonstraat , Fransweg), binnen de bebouwde kom Steenbergen;
- Langeweg/Roosendaalseweg, binnen de bebouwde kom Kruisland.

De zone waar volgens het Bevt vervoer gevaarlijke stoffen indien nodig beperkingen aan het ruimtegebruik worden gesteld reikt tot 200 meter vanaf de weg. Om die reden is ook het gebied begrensd op 200 meter.

Kenmerkend van het gebied transportas is dat deze zones dwars over de andere gebiedstypen heen loopt.

3.3 Ambitie per gebiedstype

3.3.1 Wettelijk kader plaatsgebonden risico

Voor het PR geldt het volgende wettelijk kader:

- Geen kwetsbare objecten binnen de $PR=10^{-6}$ -contour van een Bevi-bedrijf (saneringsverplichting vóór 2010) of transportader
- Geen nieuwe beperkt kwetsbare objecten binnen de $PR=10^{-6}$ -contour van een Bevi-bedrijf of transportader tenzij er gewichtige redenen⁵ zijn om van de richtwaarde af te wijken. Voorwaarden waaronder van de richtwaarde mag worden afgeweken kunnen door de gemeente in de voorschriften van het bestemmingsplan worden opgenomen. (Zie bijlage 5 voor een toelichting op de punten die een rol kunnen spelen bij de afweging om al dan niet af te wijken van de richtwaarde).

3.3.2 Wettelijk kader groepsrisico

Voor het groepsrisico (GR) geldt het volgende wettelijke kader:

Voor het GR gelden geen wettelijke normen maar een oriëntatiewaarde. Bij besluiten waarbij (beperkt) kwetsbare objecten zijn gelegen binnen het invloedsgebied van Bevi-inrichtingen of transportroutes zal er een verantwoording van het groepsrisico moeten plaatsvinden. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Alvorens de procedure voor het opstellen of wijzigen van een bestemmingsplan of milieuvergunning verder te doorlopen stelt de gemeente de regionale brandweer in de gelegenheid te adviseren over het groepsrisico en de aspecten zelfredzaamheid, de mogelijkheden tot hulpverlening en de beheersbaarheid van calamiteiten.
- Bij een toename van het GR en/of overschrijding van de oriëntatiewaarde zal de gemeente de gemaakte keuzes verantwoorden en vastleggen in het bestemmingsplan of de milieuvergunning. Hierbij moeten de aspecten benoemd in artikel 12 en 13 van het Bevi aan de orde komen.

⁵ In het Bevi wordt geen nadere invulling gegeven aan het begrip gewichtige redenen. Afwijking van de richtwaarde is primair de verantwoordelijkheid van het lokale bevoegd gezag.

In artikel 12 en 13 van het Bevi worden de volgende punten aangegeven die verantwoord moeten worden:

1. Aanwezige en de te verwachten dichtheid van personen in het invloedsgebied van de inrichting/ inrichtingen.
2. De hoogte van het groepsrisico per inrichting op het tijdstip waarop dat besluit wordt vastgesteld.
3. Indien mogelijk, de maatregelen ter beperking van het groepsrisico die worden toegepast door degene die de inrichting drijft.
4. Indien mogelijk, de maatregelen ter beperking van het groepsrisico die in dat besluit zijn opgenomen.
5. Voorschriften ter beperking van het groepsrisico die het bevoegd gezag voornemens is te verbinden aan de voor een inrichting.
6. Voor- en nadelen van andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager groepsrisico.
7. De mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen tot beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst.
8. De mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp in de inrichting(en).
9. De mogelijkheden voor personen die zich bevinden in het invloedsgebied van de inrichting, om zich in veiligheid te brengen indien zich in die inrichting een ramp voordoet.

3.3.3 Ambitie woonwijken

Plaatsgebonden risico

In aanvulling op de wettelijke eisen hanteert de gemeente voor het gebiedstype woonwijken het volgende ambitieniveau voor het plaatsgebonden risico.

Steenbergen is een gemeente waarin veilig wonen een belangrijk uitgangspunt is. De gemeente streeft dan ook naar woonwijken waar geen externe veiligheidsrisico's aanwezig zijn. Dit betekent een maximaal beschermingsniveau in de woonwijken. Er zijn 4 Bevi-inrichting binnen de woonwijk al aanwezig in Steenbergen en Dinteloord, allen LPG tankstations.

Inrichtingen/Objecten	Beleid PR
Bestaande Bevi bedrijven	Toestaan
Nieuwe Bevi bedrijven	Niet toestaan, met uitzondering van nutsvoorzieningen
Bestaande overige risicovolle bedrijven	Toestaan
Nieuwe overige risicovolle bedrijven	Niet toestaan, met uitzondering van nutsvoorzieningen
Bestaande kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR= 10^{-6} -contour.
Nieuwe kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR= 10^{-6} -contour.
Bestaande beperkt kwetsbare objecten	Toestaan binnen PR= 10^{-6} -contour
Nieuwe beperkt kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR= 10^{-6} -contour, tenzij gewichtige redenen ⁶

⁶ Begrip afkomstig uit het Bevi

Groepsrisico en invloedsgebied

Omdat het groepsrisico mede bepaald wordt door het aantal mensen dat zich in de nabijheid van de bron bevinden, is het belangrijk om te beseffen dat een toename van de persoonsdichtheid zal leiden tot een toename van het groepsrisico.

In aanvulling op de wettelijke eisen hanteert de gemeente voor het gebiedstype woonwijken het volgende ambitieniveau voor het groepsrisico.

Situatie	Beleid GR
Toename Groepsrisico	Acceptabel mits verantwoording GR
Overschrijding oriëntatiewaarde	Niet toestaan, m.u.v. van ligging binnen gebiedstype transportas waarbij sprake is van zwaarwegende belangen en uitgebreide verantwoording.
Nieuwe kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen binnen invloedsgebied	Niet toestaan, m.u.v. 1. het invloedsgebied van Sabic, A17, Volkerak, het Schelde-Rijnkanaal en het spoor waarbij de wettelijke verantwoordingsplicht blijft behouden. 2. van ligging binnen gebiedstype transportas waarbij sprake is van zwaarwegende belangen en uitgebreide verantwoording.

Toelichting

Vanwege het stedelijke karakter van dit gebiedstype is een overschrijding van de richtwaarde niet toegestaan. Voor bestaande situaties wordt ernaar gestreefd de risico's zoveel als mogelijk te beperken.

In de woonwijken van gemeente Steenberg en moet het voor de burger veilig zijn om te leven:

- Overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico wordt daarom niet geaccepteerd.
- Toename van het groepsrisico is binnen dit gebiedstype in beginsel acceptabel mits er een verantwoording van het groepsrisico plaatsvindt. Ten behoeve van de verantwoordingsplicht van het groepsrisico wordt de Veiligheidsregio Midden en West Brabant in staat gesteld te adviseren over de aspecten zelfredzaamheid, mogelijkheden voor de hulpverlening en beheersbaarheid van calamiteiten.
- Nieuwe BEVI-inrichtingen (uitgezonderd nuts voorzieningen die BEVI-inrichtingen zijn) zijn niet toegestaan.
- Nieuwe verminderd zelfredzame objecten binnen het bestaande invloedsgebied van een risicobron zijn niet toegestaan.

Voor nieuwe objecten met verminderd zelfredzame personen is een uitzondering gemaakt binnen de invloedsgebieden van Sabic, de A17, het Volkerak, het Schelde-Rijnkanaal en het spoor. Deze grote invloedsgebieden zouden cruciale maatschappelijke bestemmingen tegen kunnen houden. Te denken valt aan kinderdagverblijven en woongroepen met ouderen of gehandicapten in de woonwijken Steenberg en Kruisland. Deze groepen zijn juist in de kernen gewenst. Wel dient, zoals wettelijk is vastgesteld, hiervoor een verantwoording van het groepsrisico opgesteld te worden. Afhankelijk van de afstand kan het zijn dat hiervoor de Standaard verantwoording groepsrisico voor gebruikt kan worden. Voor toetsing hieraan wordt verwezen naar deze Standaard verantwoording groepsrisico zoals opgenomen in bijlage 6.

Woonwijken die grenzen aan bedrijventerreinen verdienen extra aandacht. Het groepsrisico van een risicovolle inrichting op een bedrijventerrein kan uitstralen naar nabijgelegen

woonwijken, over de grenzen van het bedrijventerrein. Hierdoor is het groepsrisico in dat deel van de woonwijk iets hoger dan in de rest van de wijk. Dit betekent dat er in deze gebieden extra aandacht voor de hulpverlening en zelfredzaamheid van de mensen moet zijn. Uitgangspunt blijft hierbij dat de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico niet wordt overschreden.

3.3.4 Ambitie bedrijventerreinen

Plaatsgebonden risico

In aanvulling op de wettelijke eisen hanteert de gemeente voor het gebiedstype bedrijventerrein het volgende ambitieniveau voor het plaatsgebonden risico.

De gemeente Steenbergen concentreert de bedrijvigheid in de gemeente zoveel mogelijk op bedrijventerreinen om daarmee hinder voor de woonomgeving zoveel mogelijk te beperken.

Deze paragraaf heeft betrekking op de bedrijventerreinen waarop Bevi-bedrijven aanwezig zijn:

- Steenbergen: Reinierpolder I en II
- Dinteloord: Agro Foodcluster Nieuw-Prinsenland
- Dinteloord: Cluster bedrijvigheid Havenweg

Naast genoemde bedrijventerreinen zijn er ook nog een aantal kleinschalige bedrijventerreintjes, waaronder ook bedrijventerrein Molenkreek in Dinteloord. Deze worden in verband met hun ligging in het kader van externe veiligheid gelijkgesteld met het beleid in een woonwijk.

Inrichtingen/Objecten	Beleid PR
Bestaande Bevi bedrijven	Toestaan
Nieuwe Bevi bedrijven	Toestaan op Reinierpolder I en II en op het terrein van Agro Foodcluster. Mits het invloedsgebied niet over gebiedstype woonwijk reikt Niet toestaan op Havenweg Dinteloord.
Bestaande overige risicovolle bedrijven	Toestaan
Nieuwe overige risicovolle bedrijven	Toestaan op Reinierpolder I en II en op het terrein Agro Foodcluster. Niet toestaan op Havenweg Dinteloord.
Bestaande kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR=10 ⁻⁶ -contour.
Nieuwe kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR=10 ⁻⁶ -contour. Niet toestaan op bedrijventerreinen.
Bestaande beperkt kwetsbare objecten	Toestaan
Nieuwe beperkt kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR=10 ⁻⁶ -contour, tenzij gewichtige redenen.

Groepsrisico en invloedsgebied

In aanvulling op de wettelijke eisen hanteert de gemeente voor het gebiedstype bedrijventerreinen het volgende ambitieniveau voor het groepsrisico.

Situatie	Beleid GR
Toename Groepsrisico	Acceptabel mits verantwoording GR
Overschrijding oriëntatiewaarde	Acceptabel mits verantwoording GR
Nieuwe kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen binnen invloedsgedebied	Niet toestaan, tenzij zwaarwegende belangen.

Toelichting

Op bedrijventerreinen zijn de eisen op het gebied van plaatsgebonden risico en groepsrisico minder scherp dan in woonwijken. In dit gebiedstype wil de gemeente ruimte bieden voor economische ontwikkeling en werkgelegenheid. Dit wordt acceptabel geacht omdat bedrijventerreinen nu juist zijn bestemd voor milieubelastende bedrijfsactiviteiten (met het doel om die fysiek te scheiden van woonfuncties. In het algemeen is sprake van goed zelfredzame mensen en professionele organisaties die ook moeten voldoen aan regelgeving op het gebied van ondermeer arbeidsomstandigheden en brandveiligheid. Er zijn ruime wegen die de zelfredzaamheid, de bereikbaarheid en de bestrijdbaarheid ten goede komen.

In het kader van externe veiligheid wordt op de bedrijventerreinen Reinierpolder I en II, het Agro Food Cluster Nieuw-Prinsenland (AFCNP) middels een zogenaamde wijzigingsbevoegdheid of afwijkingsbevoegdheid planologisch de mogelijkheid opengelaten voor nieuwvestiging van Bevi-bedrijven.

Deze mogelijkheid is aanwezig onder de voorwaarden dat voldaan wordt aan de oriëntatiewaarde of daarvan gemotiveerd wordt afgeweken. De toename van het groepsrisico wordt verantwoord waarbij o.a. aandacht wordt besteed aan de aspecten bereikbaarheid, bestrijdbaarheid, beheersbaarheid en zelfredzaamheid.

Om toch een minimale veiligheid in deze gebieden te garanderen wordt er gebruikt gemaakt van een Veiligheidszone bevi (een aanduiding en begrenzing op de verbeelding ten opzicht van een bestaande bevi-inrichting of een nieuw op te richten bevi-inrichting). Binnen een Veiligheidszone zijn de volgende ontwikkelingen niet toegestaan:

- (Nieuwe) kwetsbare objecten of beperkt kwetsbare objecten.
- Uitbreiding van bestaande of beperkt kwetsbare objecten.

Voor bestaande kwetsbare objecten binnen een veiligheidszone geldt het stand-still principe. Oprichting en uitbreiding van beperkt kwetsbare objecten is toegestaan mits er een uitgebreide verantwoording wordt gemaakt over de toename van het groepsrisico over nut en noodzaak van de nieuwe ontwikkeling, bereikbaarheid, bestrijdbaarheid, beheersbaarheid, zelfredzaamheid en restrisico.

Zowel binnen het AFC NP als op het bedrijventerrein Reinierpolder is nieuwvestiging van kwetsbare objecten planologisch zonder meer uitgesloten

Een uitzondering op het bovenstaande geldt voor de bedrijventerreinen Molenkreek I en II in Dinteloord. Deze bedrijventerreinen worden in het kader van externe veiligheid, vanwege de ongunstige ligging aan vele kanten grenzend aan woonbebouwing, gelijk gesteld met Woonwijken. Er bevinden zich op beide bedrijventerreinen momenteel geen Bevi-inrichtingen. Ook het bedrijventerrein aan de Havenweg Dinteloord valt hier niet onder. Dit bedrijventerrein maakt onderdeel uit van het buitengebied. Het bestaande Bevi-bedrijf kan gehandhaafd blijven.

Op de bedrijventerreinen wordt ruimte gegeven voor de bedrijven:

- De oriënterende waarde van het groepsrisico is slechts richtinggevend. De gemeente kan hier gemotiveerd van afwijken. Indien noodzakelijk voor het instandhouden van de industriële activiteiten wordt een overschrijding van de oriënterende waarde van het GR toestaan, mits daarvoor gewichtige redenen zijn.
- Een toename van het groepsrisico kan, mits gemotiveerd, worden geaccepteerd.
- Toename van het groepsrisico of overschrijding van de oriënterende waarde moet altijd verantwoord worden.

- Er wordt in nieuwe situaties getracht het groepsrisico zoveel mogelijk te beperken door middel van planologische oplossingen, zoals het zodanig situeren van (beperkt) kwetsbare objecten dat risicovolle situaties worden voorkomen.
- Vestiging van nieuwe Bevi-inrichtingen is alleen maar mogelijk middels een afwijkingen regeling in het bestemmingsplan of een op te nemen wijzigingsbevoegdheid (dit met het doel om per geval een afweging te maken of vestiging van een Bevi-inrichting aanvaardbaar is vanuit het oogpunt van veiligheid waarbij bijvoorbeeld ook gekeken zal worden naar cumulatieve-effecten).

3.3.5 Ambitie buitengebied

Plaatsgebonden risico

In aanvulling op de wettelijke eisen hanteert de gemeente voor het gebiedstype buitengebied het volgende ambitieniveau voor het plaatsgebonden risico.

De woningen en andere kwetsbare objecten die zich in het buitengebied bevinden moeten gelijk met de woningen in de woonwijken worden beschermd. Hier geldt dan ook het ambitieniveau Veilig Wonen. De ruimte voor bedrijvigheid in het buitengebied beperkt zich hoofdzakelijk tot de landbouw, passend bij de eigenheid van het landschap. In de kleine kernen is nieuwe bedrijvigheid alleen toelaatbaar in de vorm van zeer lokaal gebonden woonwerkterreinen waarvan de noodzaak moet worden aangetoond.

Inrichtingen/Objecten	Beleid PR
Bestaande Bevi bedrijven	Toestaan
Nieuwe Bevi bedrijven	Niet toestaan, m.u.v. propaantanks, mits het invloedsgebied niet over gebiedstype woonwijk reikt.
Bestaande overige risicovolle bedrijven	Toestaan
Nieuwe overige risicovolle bedrijven	Niet toestaan, m.u.v. propaantanks en nutsvoorzieningen.
Bestaande kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR=10 ⁻⁶ -contour.
Nieuwe kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR=10 ⁻⁶ -contour.
Bestaande beperkt kwetsbare objecten	Niet toestaan binnen PR=10 ⁻⁶ -contour, tenzij zwaarwegende belangen ⁷ en het PR niet toeneemt.
Nieuwe beperkt kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR=10 ⁻⁶ -contour, tenzij gewichtige redenen ⁸

Groepsrisico en invloedsgebied

In aanvulling op de wettelijke eisen hanteert de gemeente voor het gebiedstype buitengebied het volgende ambitieniveau voor het groepsrisico.

Situatie	Beleid GR
Toename Groepsrisico	Toestaan mits verantwoording GR én

⁷ Begrip geïntroduceerd in deze beleidsvisie, zie § 3.3.3

⁸ Begrip afkomstig uit het Bevi

	invloedsgebied niet over gebiedstype woonwijk.
Overschrijding oriëntatiewaarde	Niet toestaan, m.u.v. van ligging binnen gebiedstype transportas waarbij sprake is van zwaarwegende belangen en uitgebreide verantwoording.
Nieuwe kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen binnen invloedsgebied	Niet toestaan m.u.v. 1. het invloedsgebied van Sabic , A17, Volkerak, het Schelde-Rijnkanaal het spoor en Zebra gasnetwerk BV waarbij de wettelijke verantwoordingsplicht blijft behouden. 2. van ligging binnen gebiedstype transportas waarbij sprake is van zwaarwegende belangen en uitgebreide verantwoording.

Toelichting

In het gebiedstype buitengebied wordt als basis de richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten gerespecteerd. Voor bestaande situaties, waarbij hieraan niet wordt voldaan, geldt dat het plaatsgebonden risico niet mag toenemen (stand-still principe).

Door de lage bevolkingsdichtheid is het groepsrisico in het algemeen laag en in ieder geval beneden de oriëntatiewaarde. Er wordt naar gestreefd om het groepsrisico niet te laten toenemen, maar een toename kan, mits gemotiveerd, worden geaccepteerd.

Voor nieuwe objecten met verminderd zelfredzame personen is een uitzondering gemaakt binnen de invloedsgebieden van Sabic, de A17, het Volkerak, het Schelde-Rijnkanaal, het spoor en Zebra gasnetwerk BV. Deze grote invloedsgebieden zouden cruciale maatschappelijke bestemmingen tegen kunnen houden. Te denken valt aan agrarische kinderdagverblijven en zorgboerderijen in het buitengebied. Wel dient, zoals wettelijk is vastgesteld, hiervoor een verantwoording van het groepsrisico opgesteld te worden. Afhankelijk van de afstand kan het zijn dat hiervoor de Standaard verantwoording groepsrisico voor gebruikt kan worden. Voor toetsing hieraan wordt verwezen naar deze Standaard verantwoording groepsrisico zoals opgenomen in bijlage 6.

3.3.6 Ambitie transportassen

Plaatsgebonden risico

In aanvulling op de wettelijke eisen hanteert de gemeente voor het gebiedstype transportas het volgende ambitieniveau voor het plaatsgebonden risico.

Langs transportassen waarover gevaarlijke stoffen worden getransporteerd biedt de gemeente beperkte ruimte voor wonen en industrie.

Inrichtingen/Objecten	Beleid PR
Bestaande Bevi bedrijven	Toestaan
Nieuwe Bevi bedrijven	Niet toestaan in gebiedstype woonwijk Niet toestaan in gebiedstype buitengebied , m.u.v. propaantanks onder de voorwaarde dat het invloedsgebied van de tank niet over gebiedstype woonwijk reikt. Toestaan in gebiedstype bedrijventerrein, onder de voorwaarden dat het invloedsgebied niet over gebiedstype

	woonwijk reikt.
Bestaande overige risicovolle bedrijven	Toestaan
Nieuwe overige risicovolle bedrijven	Niet toestaan in gebiedstype woonwijk Niet toestaan in gebiedstype buitengebied, m.u.v. propaantanks Toestaan in gebiedstype bedrijventerrein
Bestaande kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR=10 ⁻⁶ -contour.
Nieuwe kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR=10 ⁻⁶ -contour.
Bestaande beperkt kwetsbare objecten	Toegestaan binnen PR=10 ⁻⁶ -contour.
Nieuwe beperkt kwetsbare objecten	Wettelijk niet toegestaan binnen PR=10 ⁻⁶ -contour, tenzij gewichtige redenen ⁹

Groepsrisico en invloedsgebied

In aanvulling op de wettelijke eisen hanteert de gemeente voor het gebiedstype transportassen het volgende ambitieniveau voor het groepsrisico.

Situatie	Beleid GR
Toename Groepsrisico	Acceptabel mits uitgebreide verantwoording GR
Overschrijding oriëntatiewaarde	Niet toestaan, tenzij zwaarwegende belangen én uitgebreide verantwoording
Nieuwe kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen binnen invloedsgebied	Niet toestaan, tenzij zwaarwegende belangen en uitgebreide verantwoording

Toelichting

Vanuit het gegeven dat bebouwing veelal dicht tegen de wegen of buisleidingen aanligt, zijn bestaand beperkt kwetsbare objecten binnen de PR=10⁻⁶ contour toegestaan.

Vanuit het gegeven dat het invloedsgebied van de transportassen deels het stedelijk gebied overlapt, worden kwetsbare objecten bestemd voor verminderd zelfredzame personen niet toegestaan, tenzij in de discussie de nut en noodzaak van de ontwikkeling sterker weegt dan de overige aspecten (zwaarwegende belangen). Vanuit hetzelfde gegeven is binnen dit gebiedstype een toename van het groepsrisico in beginsel acceptabel mits er een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico plaatsvindt met aandacht voor alle aspecten: nut en noodzaak., bereikbaarheid, bestrijdbaarheid beheersbaarheid, zelfredzaamheid en restrictie. Een overschrijding van de oriëntatiewaarde is binnen dit gebiedstype in beginsel niet acceptabel. Een uitgebreide verantwoording van het groepsrisico is hier noodzakelijk.

3.3.7 Omgevingsveiligheid en de Omgevingswet

Naar verwachting wordt in januari 2021 de nieuwe Omgevingswet van kracht. Daarin staat een meer integrale benadering van de omgevingskwaliteit centraal. Met betrekking tot een veilige omgeving wordt landelijk het programma modernisering omgevingsveiligheid uitge-

⁹ Begrip afkomstig uit het Bevi

voerd. De aanpak van dat programma is nieuw en vastgelegd in de Nota Modernisering omgevingsveiligheid en het bijbehorend Uitvoeringsprogramma voor de periode 2015-2018. In de Nota zijn de volgende vijf beleidsvoornemens opgenomen, met elk één of meerdere acties, die verder worden uitgewerkt.

- *Een bredere invulling van het beleidsdoel.*
Om het evenwicht tussen risicobron en een veilige omgeving meer te benadrukken is gekozen voor de term 'omgevingsveiligheid'.
- *Afweging omgevingsveiligheid vroeg in het (RO)proces.*
Nieuw in het beleid is dat veiligheid vooraan in het ontwerpproces verankerd wordt op een wijze die een transparante en brede afweging mogelijk maakt. Dit wordt bereikt door veiligheid vroeg in het proces als ontwerpvariabele voor de ruimtelijke inrichting van het stedelijk gebied te gebruiken. Daarbij moet in het bijzonder aandacht worden geschonken aan de situering van nieuwe gebouwen voor minder zelfredzame personen.
- *Een robuust ruimtegebruik.*
Een ander nieuw accent is de keuze voor een gebiedsgerichte benadering voor chemische clusters van nationale en regionale betekenis. Door een robuuste gebiedsgerichte contour rond risicovolle bedrijven is er voor de middellange termijn handelingsperspectief voor zowel de risicovolle bedrijven als voor wonen, werken en recreëren in de omgeving van die bedrijven. Zo blijft er voldoende afstand tussen de risicobron en diverse gebruiksfuncties in de omgeving. Dat is goed voor het vestigingsklimaat voor bedrijven en voor de veiligheidsbeleving in de omgeving van bedrijven.
- *Risicoberekeningen en waardering van veiligheidsmaatregelen.*
Het beleidsvoornemen is rekenen waar het er toe doet en waardering van nieuwe veiligheidsmaatregelen. Om toepassing van nieuwe veiligheidsmaatregelen te bevorderen wordt het instrument van expert judgement om veiligheidswinst in te schatten, nader uitgewerkt.
- *Monitoring en indicatoren.*
Om de effectiviteit van het omgevingsveiligheidsbeleid te kunnen vaststellen zijn er goede indicatoren nodig. Vooral nog biedt het gebruik van de plankkaart behorend bij het bestemmingsplan op lokaal niveau de meeste potentie. Nu maakt deze kaart deel uit van het bestemmingsplan, bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet hoort de kaart bij het omgevingsplan.

Met de komst van de Omgevingswet zullen ook de termen beperkt kwetsbare en kwetsbare gebouwen en locaties en zeer kwetsbare gebouwen gehanteerd worden. Deze begrippen zullen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) worden vastgelegd. Het Bkl maakt onderscheid tussen verschillende gebouwen en locaties naarmate zij gevoeliger zijn in geval van een ongeval, en dus meer kwetsbaar in het licht van externe veiligheidsrisico's. Beperkt kwetsbare gebouwen zijn onder meer gebouwen met een woon-, logies- of bijeenkomstfunctie. Bij beperkt kwetsbare locaties kan worden gedacht aan locaties voor woonwagens en woonboten met een lage bebouwingsdichtheid en evenementenlocaties waar tot 5000 bezoekers aanwezig zullen zijn. Deze gebouwen en locaties worden als kwetsbare gebouwen en locaties bestempeld als zij – grofweg gezegd – voorkomen in een gebied met een hogere bebouwingsdichtheid of als zij in regel meer bezoekers hebben. |

De categorie 'zeer kwetsbare gebouwen' is nieuw in het Bkl. Het betreft gebouwen waar zich veel mensen bevinden die minder zelfredzaam zijn, of waarvan de bewoners moeizaam weg kunnen komen. Te denken valt aan ziekenhuizen en verpleeghuizen, woonfuncties voor zorg, basisonderwijsfuncties en kinderopvang. Zeer kwetsbare locaties zijn overigens niet opgenomen, wellicht omdat er geen 'mobiele' zeer gevoelige objecten in het Bkl zijn genoemd waar de term 'locatie' meer passend bij zou zijn (zoals woonwagens en woonboten).

Deze beleidsvisie dient als belangrijke input voor het traject om te komen tot een omgevingsvisie en/of omgevingsplan(nen) en zal op basis van de nieuwe nog vast te stellen wettelijke termen te zijner tijd vertaald worden in de nog vast te stellen omgevingsvisie en omgevingsplan(nen).

